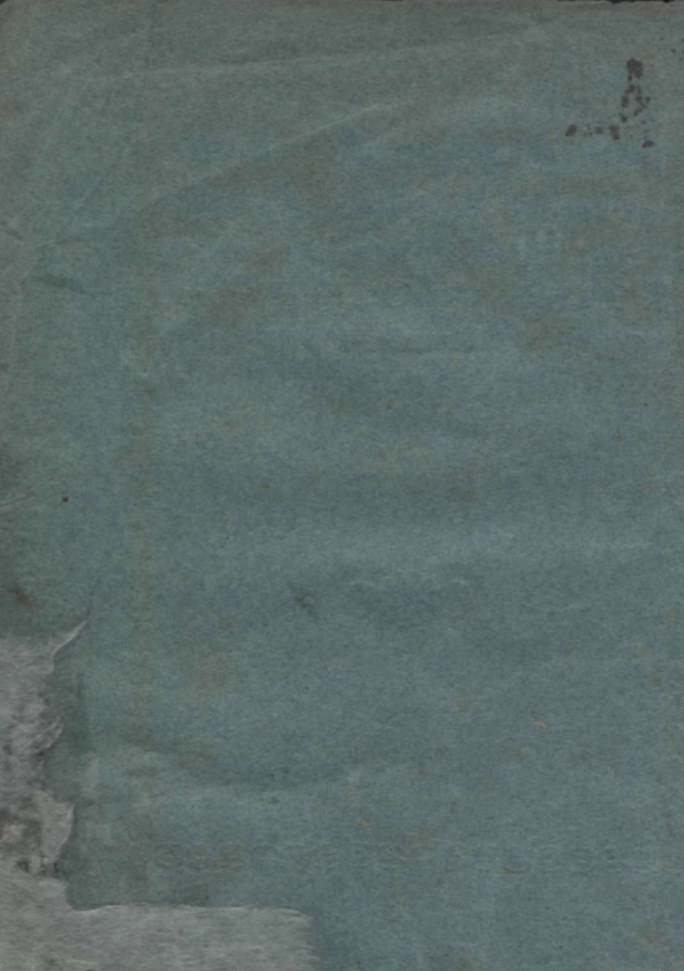

4149.
Zummala: tenistusse säedus
se Dige: ussu Gräka: Wenne
Kerrikus.

N° 360.

1: 539.

**Jummala : tenistusse säedus
se Dige:usju Gräka:Wenne
Kerrikus,**

N° 360.

Slawoni kelest ma keelte ümberpantud 1842.

**Trükitud Tartus Schönmanni lesse jures
1843.**

Сей Эспскій переводъ чина Божеспвенной Лишургин, Святшйшій Правипельспвуюшій Синодъ разсмашриваль и опредьленіемъ 23. Іюня, 14. Іюля сего года разръшилъ напечапашь въ количеспвѣ пшсыачи двухъ сошъ экзеспляровъ.

С. Пешербургъ. Іюля 16. дня 1843 года.
Оберъ-Секрешаръ *Ильа Бейеръ*.

Секрешаръ *Григорій Севастьяновъ*.

(М. П.)

Sünod on se kõige üllem ferrikliik, Senat
se kõige üllem ilmiik kõhhus Wenne maal.

ENSV TA
Kirjandusmuuseumi
Arhiivraamatukogu

33292

e Pühha, ainu, elluloja ja
ilmja-utmatlikku Kolmainusse, se Jēsa ja
se Poija ja se Pühha Waimu auks: se
wagga JESSEWALZTESZJA meie sure
JESUNDI kōige Wenne rigi KEJESK
NJKDLWZ PABLDWZTESKZ kassu pea-
le, ūhtlaisi TEMMA abbikasa, se wagga
PRDUA KEJESKJNNA WERESUNDNA
JEDDNDWNWGA; TEMMA RND=
NJKPJKANNDAJZA, se wagga JESUN=
DU RESHESKESKTESKZ ja SURE=
WIKESKZ WERESUNDKZ NJKDLWZK=
WZTESKZ ja TEMMA abbikasa se wag=
ga PRDUA RESHESKESKNA MNKZA

ALERSEANDRANNA; se wagga issan-
 da surewürsti ROSTAMTJNT, NJRD-
 LJZ ja MZEHJZLZ NJRDJZEBZT-
 SEHJGU; se wagga surewürsti MZEHJZLZ
 PABLDWZTSEHJZ ja temma abbikasa,
 se wagga proua surewürstinna HELENA
 PABLDWNA; se wagga proua sure-
 würstinna MARJA NJRDJZEBNA ja
 temma abbikasaga; se wagga preili sure-
 würstinna DLGU ja ALERSEANDRA NJ-
 RDJZEBNAGU ja se wagga preili sure-
 würstinna ALERSEANDRA ALERSEAN-
 DRANNA; se wagga preili surewürs-
 tinna MARJA, ELZEBELHJZ ja RA-
 LHMJNA MZEHJZLDWNA; se wag-
 ga proua surewürstinna MARJA PAB-

LONNA ja temma abbikasaga; se wagga
 proua surewürstinna Niderlandi kunnin=
 ginna ANNA PABLOONNA ja temma
 abbikasaga; ja se kõige Pühama Wallit=
 seija SUNDZ õnnistamisega trükkiti
 sedda ramatukest, sedda Jummalatenistusse
 säedust, meie Issa Johannesse Kuldsu jär=
 rele, kes Pühade ulgas on, pühha Petri
 wallitseijas linnas 7347 aastal parrast
 ilma lomist, ehk 1839 aastal parrast Jum=
 mala se Sõnna lihha siäse tullemist, ehk
 12 Indikti aastal, Oktobri kuul.

Main body of handwritten text, possibly a list or a long letter, enclosed in a rectangular border. The text is extremely faint and illegible.

Pühha ja Jummalikku
Liturgi (Jummala-tenistusse)
säedus, mis nõnda se sure Ker-
riku sees ja se pühha mäe
peal *) petakse.

Preester, kes Jummalikku Salla-uste (Sa-
kramentide) tallitust tehha wõttab, peab
õige eesmäet kõikidegga leppinnud ollema,
ja ei pea kellegi wastu ühtegi wiuha kand-
ma, ja peab omma süddant, ni palju, kui
wõimalik on, kurja mõttete eest oidma,
ja õhtust kunni pühha tenistusseni paast-
lik ja kassin ollema. Ja kui se aeg on

*) Alhõsse mäe peal Gräfa maal.

tulnud, kui se Eesseeisjalle sedda pruuf-
likku kummardust tehha on, lähheb ta temp-
lisse, ja ennast Diafoniga (Allama=preest-
riga) ühendattes, tewad nemmad ühhes-
ko=us pühha ukse ees omniku pole kolm
kummardust.

Siis ütleb Diafon: Önnista, issand.

Preester: Önnistud on meie Summal
ikka, nüid ja iggaweste, ja iggawesse ajja=
ni, amen.

Diafon allab ütlemma:

**Laewane Runningas . . . Kolmford püh-
ha . . . Päärast:** Jäsa meie . . .

Preester: Sest Sinnu pärralt on se riik . . .

Siis ütlewad nemmad:

Eida armu meie peale, Jäsand, eida

armu meie peale; sest, et meie muud was-
tutamist ei mõista, toime meie pattused
Sulle, kui Issandalle, sedda palwet: eida
armu meie peale. *Am. lvi. 1. 2. 3.*

Issand, eida armu meie peale, sest
Sinnu peale lootsimme meie; ärra wih-
hasta meie ülle raskest, ja ärra tulleta
Endalle mele meie ülleastmissi; waid wata-
ka tanna meie peale, kui Armulinne, ja
päesta meid ärra meie waenlastest; sest
Sinna olled meie Jummal, ja meie olleme
Sinnu innimehed, kdiß Sinnu kätte tõ,
ja meie üiame Sinnu nimme. *1. 2. 3.*

Mõnda nüid. . .

Te lahti meile sedda armu ust, Sa õn-
nistud Jummal Emma, et meie, kes meie

So peale lotamme, ukka ei sa, waid Sinnu
lääbi äddadest: pääseks; sest Sinna olled
se Kristi rahwa lunnastus.

**Siis lähwad nemmad Kristusse kuuju
järe üteldes:**

**Meie kummardamme Sinnu puhhast
kuuju, Sa Õnnis, pattude andeks and-
mist palludes, o Kristus Jummal; sest
Dinna tahtmissega wõtsid Sa ihhu polest
risti peale minna, waenlasse orjussest päästa
jedda, mis Sa lonud olled. Sellepärrast üiame
meie rännulikkult Sulle: Sa olled rõmuga
täitnud kõiki, o meie lunnastajia, kes Sa
jedda ilma lunnastamga tullid.**

Siis andwad nemmad ka Jummal

Emma kuujuule suud, sedda troparid *)
 üteldes:

Kes Sa se armu allikas olled, o Jum-
 mala Emma, te meid se eldusse kõblikkus,
 wata So pattuse rahwa peale, näita, kui
 ikka, Emma wägge, sest Sinnu peale lo-
 tes, uiname meie Sulle, rõmušta Ennast,
 kui üksford Gabriel, se Izmihulikkude
 Peamees.

Siis, pead kummardattes, ütlewad neme-
 mad sedda palwet:

Isand, sada mahha So kät So pühha
 ellumajja kõrguselt, ja jüuta mind So

U Tropar on üks laul, kelle sees Jummal
 ehk ühe pühha immeteggusid lühhidelt nimme-
 tatse.

eesseiswa tenistussele, et ma ilmukkamõist-
matta So irmsa troni ees seisaks ja sedda
ilmwerreta pühha tenistust teeks ; sest Sinnu
pääralt on se wäggi iggaweste iggawesse
ajjani, amen.

**Siis tewad nemmad ka foride pole, kum-
marduise üksawal, ja lähwad siis ohwri
altari jure ütteldes :**

**Ma astun So kotta, kummardan So
pühha templi ette Sinnu irnu sees. Is-
sand, õppeta mind So õigussuga ja põra
mo teed Sinnu pole mo waenlaste pär-
rast, sest nende suus ei olle tõt, nende
südda on tühhi, lahtinne aud nende kõrri,
omma kelega petsid nemmad, mõista nen-
de peale kohhut, o Zummal, et nemmad**

omma mõttetest tagganewwad, lüfka neid wälja nende ulga äbbiteggude pärrast, sest nemmad on Sind wihhastannud, o Jesand, ja lasse kõiki ennast rõmustelleda, kes So peale lootwad; iggaweste on nemmad rõõmsad, ja Sa affutad Ennast nende sisse, ja nemmad sawad Sind kiitma, Sinnu nimme armastattes; sest Sinna, o Jesand, õnnistad sedda õiget; kui eldusse riistaga olled Sa meid kroninud.

Kui nemmad se ohwri altari jure on tulnud, siis tewad nemmad kolm kummaridust se pühha laua ees ja andwad suud pühha Ewangeliumile ja se pühha lauale. Siis wõttab iggaüks omma sticharioni (Preestri allusriet) kätte ja teeb kolm

Fummardab on sammiku pole, iggaüks isse eaneses ütledes: O Sunmal, puhhasta mind pattust ja eida armu mo peale.

Siis tulleb Diafon Preestri jure, paromas kâes sticharioni horarioniga (lindiga) piddades, Fummardab ta pole ja ütleb:

Önnista, issand, sedda sticharioni horarioniga.

Preester ütleb: Önnistud on meie Sunmal ikka, nüid ja iggaweste, ja iggawesse ajjani.

Siis lähheb Diafon issearranis se ohvri altari ühhe külje pole, panneb sticharioni endalle ümber, nõnda palludes: Mo ing römustelleb ennast Issanda sees, sest Temma panni mulle sedda lunnastamisse riet

ümber ja kattis mind rõmu ehtega; kui
 peigmehhele panni Lemma mulle fronti
 pähhe, ja kui pruti ehitas Lemma mind
 illuga. **Ja horarionile suud andes panneb**
ta tedda omma pahhema dlla peale. Käiksed
kätte wöttes, ütleb ta omma parrema kae
peale nõnda: So parrem kässi, o Jes-
sand, sai austud wäe sees; So parrem
kässi, o Jessand, teggi ruffuks waenlaisi,
 ja Dmma au rohkussega murdsid Sa katti
 wastulissi.

Ja omma pahhema kae peale ütleb ta nõnda:
 Sinnu käd on mind teinud ja on mind
 lonud; te mind targaks, ja ma õppin
 Sinnu käskussid.

Siis, läinud se ettepannemisse jure,

walmistab ta neid pühha asju. Siis pan-
neb ta sedda diskost (taldrikut) pahhe-
malle, ja karrikat, mis on se pühha peker,
parremalle kaele, ja nõnda ka neid teisi asju
nendega.

Preester panneb neid nõnda ka endalle
ümber: wöttes sticharioni pahhema kätte, ja
kummardattes kolm korda ommiku pole, kuida
sedda ütteldi, tähhendab ta (ristiga) ütteldes:

Snnistud on meie Summal ikka, nüid
ja iggaweste, ja iggawesse aijani, amen.

Siis panneb ta tedda endalle ümber
ütteldes:

Mo ing römustelleb ennast Issanda
sees . . . funni otsani.

Siis, wöttes epitracheli (kaela ehher)

ja tähendattes tedda, pannes ta tedda endasse
ümber, üteldes:

Õnnistud on Jummal, Kes Dmma el-
dust wälja wallab Dmma Preestritte peale,
fui salwi pea peale, mis abbemesse, Maroni
abbemesse jookseb, ja temma ride pallis-
tusse peale jookseb.

Siis, wöttes wõdd ja tedda endasse
ümber pannes, ütles ta:

Õnnistud on Jummal, Kes mind on
wõtannud wäega, ja teinud mo teed ilm-
puudlikkufs, Ionud mo jalgu kui pödra
jalgu, ja mind on kõrgelle pannud.

Ja käiksed, kui üllemaal üteldi. Siis,
wöttes nabadreniku (nihhuste ehhet), kui
ta on ühhe sure Kerriku Üllema-precster eh

fegi muud, kel ialgisuggust aukõrgust on,
ja õnnistattes tedda, ja talle suud andes,
ütleb ta :

Avida Enda mõeka So nihhuste ümber,
o Wäggen, So illu ja kennaduffele, tõmba
tedda, ja astu ja wallitse So tõe ja piis-
kamele ja õigusse parrast, ja immelikult saab
Sind juhhatamma So parrem kassi ikka,
nüid ja iggaweste, ja iggawesse ajjani, amen.

Siks, wõttes feloni (mantlit ehk palla-
fat), ja õnnistattes tedda, annab ta tem-
male suud, nõnda üteldes :

So Preestrid, o Issand, olgu ehhitud
õigussiega, ja So Pühhad sawad ennast
rõmuga rõmustamma ikka, nüid ja igga-
weste, ja iggawesse ajjani, amen.

**Siis, läinud se ettepannemisse juure, pesses-
wad nemmad omma kässi, üteldes:**

Ma tahhan pesta omma kässi ilmsüitate
seas, ja minna So altari ümber, o Jē-
sand, et ma kuleks So fidu eält, ja ku-
lutaks kōiki So immeteggusid. Jēsand,
mul on armaks So majja illu, ja So
au ellu paik; ärra ukka mo inge ülle-
kohustegga, egga mo ellu werre meestega,
kelle kās üllekohhus on; nende parrem
kässi on täis andid. Ugga minna tullin
omma ilmsüidusse sees, päästa mind, o
Jēsand, ja eida armu mo peale. Mo
jalg seisib digusse peal, Kerrikuttes tahhan
ma Sind õnnistatta, o Jēsand.

Ja nõnda lõhwad nemmad se ettepan-

nemisse jure. Siis, kolm kumardust se
ettepannemisse ette tehhes, ütleb iggawiks:

D Zummal, puhhasta mind pattust ja
eida armu mo peale. **Ja:** Sa ostsid meid
wälja se kassu wandest Dmma kalli Wer-
rega, risti peale naelatud, ja oddaga sor-
gatud, wallasid Sa wälja ilmsurrelikku
ellu innimestele, o meie Lunnastajja, au
Sulle.

Siis ütleb Diafon:

Õnnista, issand.

Ja allab Preester:

Õnnistud on meie Zummal ikka, nüid
ja iggaweste, ja iggawesse aijani.

Diafon: Amen.

Siis wõttaw Preester pahhema pärga

ühthe prosfori (pättsilest), parrema käega
pühha odda, ja, tähendattes temmaga
kolmkorda prosfori petsati ülle, ütleb ta:

Jesanda ja Jummal ja meie Lunna-
tajia Jesusse Kristusse mälletusses. **Kolm**
korda. Ja sortab kühhe odda se petsati
parrema pole sisse, ja ütleb lõigates:

Kui lamnast widi tedda ohwerdamissele.

Ja pahhema pole sisse:

Ja kui wiggata tal omma niitja ees, wait,
nõnda ei te ka Lemma Omma suud lahti.

Ja se petsati üllemalle pole:

Lemma allandusse sees wõeti Lemma
kohhut ärra.

Ja temma allamalle pole:

Kes kulutab Lemma sündimist ülles?

Diakon, waggalt selle nisugguse Salla-
 usse (Sakramenti) peale wadates, ütleb
 igga lõikamisse jures: Pallugem Jesandat.
 Piddades ka omma horarioni parremas
 käes. Päärast sedda ütleb ta:
 Tõsta, issand. Ja Preester, sedda pühha
 odda wiltu se prosfori pahhema pole sisse
 sorgates, tõstab sedda pühha leiba ülles,
 ja ütleb nõnda:

Sest Lemma ellu wõetakse ma pealt ärra.

Ja panneb tedda selliti pühha diskossi
 peale, kui Diakon ütleb:

Ohwerda, issand.

Preester ohwertab tedda ristati, ütteldes:

Sedda Summala Talle, Kes ilma pattu kan-
 nab, ohwerdakse ilma ellu ja lunnastamisse eest.

Ja pörab teise pole, kel üllewal pool
 rist on, ja sorgätes ka parrema pole sisse
 oddaga, ütleb Diakon: Sorfa, issand.
 Ja Preester: Üks neist sõa meestest sor-
 gas ta külje sisse oddaga, ja kohhe iook-
 sis wälja werri ja wessi, ja se, kes sedda
 näggi, tunnistas sedda, ja temma tunnis-
 tus on tõssi.

Need Gräka keli sõnnad „Jesús Christos nika“
 Risti arrude wahhel tähhendamwad: „Jesús Kris-
 tus wõidab“.

Diakon wallab pühha karrika sisse
wina ja ka ühtlasi wet, essite Preestrille
ütteldes :

Õnnista, issand, sedda pühha ühendust.

Ja saab nende peale õnnistust.

2 Preester, wõttes sedda teist prosforti
kätte, ütleb :

Mele kõige õnnistettuma austud Wallit-
seija Zummala Emma ja iggawesse Neitsi
Mariale auks ja mälletusseks, Kelle pal-
wete läbbi Sa, o Issand, sedda ohwrit
Dinna kõrge taewalikku ohwri altari peale
wastu wõtta.

Ja tõstes ühte tükkiest, panneb ta ted-
da se pühha lewa parremalle pole liggi
temma keskust, üteldes :

Se Kunninginna ilmus Sulle parremalle
 Pael, kuldse riete fise kattetud ehhitult.

Siis, wöttes sedda kolmat prosfori, 3
 ütleb ta:

Se pühha austud Prohweti Eelkäia ja
 Ristia Johannessele.

Ja, wöttes sedda effimeest tükkifest, pan- 1
 neb ta tedda se pühha lewa pahhemalle pole,
 effimeesse au järgmisse allustust tehhes.
Siis ütleb ta:

Se pühha austud Prohweti Mosesse
 ja Aaronille, Elia ja Elisale, Dawiti ja
 Jessele; nende pühha kolme sullastelle, ja
 Dánieli se Prohwetille ja kõige pühha Proh-
 wetittele.

Ja, wöttes ühte tükkifest, pannes ta 2

tedda se effimesse alla korra parrast. Siis
 ütleb ta weel:

Se pühha austud ja fidetud Apostili
 Petrusse ja Pauluselle ja kõige teiste püh-
 ha Apostlitelle.

3 Ja nõnda sammuti panneb ta ühte
 kolmat tükkifest se teise alla, sedda effimest
 au järgmist lõpperattes. Siis ütleb ta:

Meie Pühhade ulgas ollewa issa Ülema-
 preestri Wasfili se Sure, Gregori se Öppe-
 taja, ja Johannessse se Kuldsule; Athana-
 siusse ja Kirillusse, Nikolaille Mürlükiaist;
 Petri ja Aleksiusse, Jona ja Silippussele
 Moskwaist; Niketasse se Nowgorodi Piis-
 kopile, Leonti se Rostowi Piiskopile, ja
 kõige pühha Ülema-preestritelle.

Ja, wöttes ühte neljandammad tükkiest,
 panneb ta tedda se essimesse liggi, teist
 allustust tehhes. Siis ütleb ta weel:

1

Se pühha Apostli essimesse Kannatajja
 ja Ullema=diakoni Stefanussele; se pühha
 sure Kannatajja Demetriusse, Georgiusse,
 Theodorusse se Wallitsejja, Theodorusse se
 Wäemehhele, ja kdiige pühha Kannatajjatelle;
 ja se kannatajja naese Thekla, Barbara,
 Kiriakia, Eufemia, Paraskeua, Katharina
 ja kdiige pühha kannatajjatte naestele.

Ja, wöttes ühte wiendammad tükkiest,
 panneb ta tedda se essimesse alla, mis se
 teise ar järgmisse allustusselk on. Siis
 ütleb ta:

2

Meie diige ja jummalakartlikku issa An=

toniusse, Euthimiusse, Sabba, Honufriusse, Athosse Athanasiusse, Petscherski Antoniusse ja Theodosiussele, Radonegi Sergiussele, Chutinski Barlaamussele ja kõige pühha issadelle; ja se õige emma Pelagia, Theodosia, Anastasia, Eupraksia, Feuronia, Theodulia, Eufrosunia, Uguptusse Mariale, ja kõige pühha õige emmadelle.

3

Ja nõnda wõttes ühte kuendamad tülkifest, panneb ta tedda se teise alla, teise au järgmisse lõppetussels. Pärast sedda ütleb ta:

Se pühha ja immete-uteggija ilmkassundudja Kosmasse ja Damianusse, Kirusse ja Johannesse, Pantaleemoni ja Hermolausselle, ja kõige pühha ilmkassundudjatelle.

Ja, wöttes ühte seitsmendammad tükkis
 kest, panneb ta tedda ülles, kolmandama
 mad allustust tehhes ou järgnisse jär-
 rele. Siis ütleb ta weel:

1

Pühha ja õige Summala wannematte
 Joachimi ja Annale ja selle Pühhale (nimmi),
 kelle pääw on, ja kõige Pühhahelle, kelle
 palwete läbbi meid kaitse, o Summal.

Ja panneb ühte kahheksammad tükkifest
 se effimesse alla korra pärrast, ja ütleb
 selle jure nõnda:

2

Meie Pühhade ulgas ollewa issa Kon-
 stantinopoli Üllemapiiskopi Johannesse se
 Kuldsole. Kui temma Summala-tenistusse
 säedust laulakse. Agga kui Wasili se
 Sure tenistusse säedust, siis nimmetab ta

4

sedda. Ja siis, wöttes ühte ühheksammap
tulkifest, pannes ta tedda se kolmandamma
au järgnisse otsa lõppetussels. Siis, wöttes
sedda neljandammad prosofori, ütleb ta:

Wötle, o Issand innimesse Armaštajja,
igga Šige=ussu Piiskopidusse; se Pühha
Wallitsejja Sünodi, ja pühha Šige=ussu
Patriarchide, (ja meie Mitropolit, nimmi,
peale, **kelle sparchi (kerikskond) se on,**
ch Piiskopi, nimmi, peale); austud Pres=
büteridusse, Diafonidusse peale Kristusse
sees, ja kõige se Preestrilikku järgnisse
peale; Hegumeni (kloostri Üllema), nimmi,
peale; meie kloostri=wendadde ja kaasteen=
ritte, Preestritte, Diafonide ja kõige meie
wendadde peale, sedda Sa kutsunnud olled

Omnia fogguduffele Omnia eldusse läbbi,
o kõige õntsam Jēsand.

**Ja, wõttes ühte tükkifest, panneb ta fed-
da se pühha lewa alla. Siis nimmetab
ta KĒZERNZ, nõnda üteldes:**

**Mõtle, o Jēsand, se wagga JĒSEBWA-
LZLĒEZJW meie sure JĒSANDU kõige
Wenne rigi KĒZERNZ NZKDLWZ PWB-
LDBZLĒEHz; LĒMMA abbikasa se wag-
ga PNDUW KĒZĒERNZMMA WĒREBWA-
DWA JĒDDNDWBWA; LĒMMA LND-
NZPWĪRMMNDWZJW se wagga JĒSANDU
LĒWĒBWAĒBZLĒEHz ja SUREWĪRE-
LZ WĒREBWDNZ NZKDLWZĒBZ-
LĒEHz, ja LĒMMA abbikasa se wagga
PNDUW LĒWĒBWBWA MMWZ WĒRE-**

SUNDROBNA, ja se wagga surewürsti
 RONDSTANTZNS, NZKDLAZ ja MZCHAZ-
 LZ NZKDLAZ EBZTSEHZ; se wagga issan-
 da surewürst MZCHAZ LZ PWBDBZT-
 SEHZ ja temma abbifasa se wagga proua
 surewürstinna HELENA PWBDBNA;
 se wagga proua surewürstinna MARZA
 NZKDLAZ EBNA ja temma abbifasa; se
 wagga preili surewürstinna DLGA ja ALER-
 SANDNA NZKDLAZ EBNA; se wagga
 preili surewürstinna ALER SANDNA ALER-
 SANDROBNA; se wagga preili sure-
 würstinna MARZA, EYSAWELHZ ja
 KATZMARZNA MZCHAZLDBNA; se wag-
 ga proua surewürstinna MARZA PWB-
 DBNA ja temma abbifasa; se wagga

proua surewürstinna Niderlandi Kunnin-
ginna ANNA WILHELMINA ja temma
abbikasa peale.

Siis nimmetab ta neid, kes ellawad,
ja igga nimme jures tõstab ta ühte tüf-
fikest üleses, ta jure ütteldes: Mõtle, o
Jõsand, nimmi, peale. Ja nõnda wõttes
neid tükkikeisi, panneb ta neid se pühha
lewa alla.

Siis wõttes sedda wiendamad pros-
fori, ütleb ta: Pühha Patriarchide, Õige-
ussu ja wagga Kuningatte ja wagga Kun-
ninginnade ja selle pühha kõiia õntsa ehhi-
tajate mälletusses ja pattude andeks-
andmisses.

Siis nimmetab ta sedda Ülemat-piiskopt,

kes tedda sisse õnnistas, ja teisi furnutte
 ulgast, kedda ta tahhab, nimme piddi.
 Igga nimme jures wõttab ta ühte tükki-
 fest, ta jure ütteldes: **Wõtle, o Jēsand,**
 nimmi, peale.

Ja wimati ütleb ta nõnda:

Ja kõige Dige-ussu issade ja meie wene-
 dadde peale, kes üllestõusmisse, iggawesse
 ellu ja Sinnu ühendusse lotusse sees on
 ingamma lainud, o innimesse Armastajja
 Jēsand.

**Ja tõstab ühte tükkifest ülles. Wä-
 rast kedda ütleb ta:**

Wõtle, o Jēsand, ka minnu kõlwa-
 tummuse peale ja anna mulle andeks kõiki
 mo pattussid, mis ma tahtmissiga ja ilm-

tahtmatta teinud ollen. **Ja** tõstab ühte
 tükkikest. **Ja** sades käsna, koggub ta neid
 tükkikeisi taldriku peale se pühha leiva alla
 koku, et nad taitsul olleks ja mahha ei
 kukkaks. **Ellis** Diakon, sades suitsutamisse
 riista, ja pannes suitsutamisse rohtu (thü-
 miani) ta sisse, ütleb **Preestrille**: **Õnnista,**
 issand, sedda suitsutamisse riista. **Ja** ütleb
 isse kohhe: **Pallugem** Issandat.

Ja **Preester** ütleb sedda- suitsutamisse
 riista palvet: **omigoi no omigoi - poudid**

Meie rome Sulle, o Kristus meie Jummal,
 sedda suitsutamisse riista ühheks maggusaks
 waimulikkuks õngeks, kedda Sa wastu wõtta
 So kõrge taewalikku ohwri altari peale, sada
 meile mahha So Pühha Waimu õnnistust.

Diakon : Pallugem Jesandat.

Preeſter, ſuitsutes ſedda tãhhekeſt (kum-
merat riſti), panneb tedda ſe pũhha lewa
ũlle ũtteldes :

Ja ſe tãht tulles, jãi ſeiſma ũllewel,
kos ſe lapsuke olli.

Diakon : Pallugem Jesandat.

Preeſter, ſuitsutes ſedda eſſimeſt teſſi,
kattab pũhha leiba ja taldrifut finni, ũtteldes :

Jesand on walliſemma tulnud, on illuga
ehhitud; Jesand on ehhitud wãega ja on
wõtud; ſeſt Lemma finnitãſ ſedda ilma,
miſ ei wangu. Seſt ſaniſ on walmiſ So
aujãrg, iggaweſſeſt ajiãſt ſaniſ olled Sa;
o Jesand, So jõed tõſtiſid ũlleſ, tõſtiſid jõed
ũlleſ omma eãlt; ajiãwad jõed omma

õljumist ulga wede eälte parrast; imme-
 likud on merre kõrgussed, immelik on
 kõrgel Jõsand. Sinnu tannistussed on
 ennast tõeks teinud wäga, Sinnu majjale,
 o Jõsand, kõlbab pühhadus päwade pik-
 kusse peale. **Diakon:** Pallugem Jõsandat.
Katta, issand. **Ja Preester,** sultsutes sedda
 teist tekki, kattab pühha karrikat finni,
 üteldes: Sinnu eadus kattis taewid, o
 Kristus, ja Sinnu aust sai täis kõik ma.
Diakon: Pallugem Jõsandat. **Katta,** issand.
Ja Preester, sultsutes sedda suurt tekki, mis
 kucutakse tuul, kattab sellega ka mölle-
 mid finni, üteldes: Katta meid So tiwa
 warjuga, ja lülka ärra meist igga waen-
 last ja wastulist; walgišta meie ellu, o

Isand, eida armu meie peale ja So ilma
peale, ja lunnasta meie ingessid, sest Sa
olled õnnis ja innimesse Armastajja.

Siis Preester, wõttes suitsutamisse riis-
ta, suitsutab sedda ettepannemist, ütleb
des kolm korda: **Õnnistud** on meie Sum-
mal, Kes sedda nõnda tahtis, au Sulle.

Diakon ütleb igga ühhe peale:
Ikka, nüid ja iggaweste, ja iggawesse
ajjani, amen.

Ja indlemad kunnardawwad waggalt
kolmkorda. **Siis** Diakon, wõttes suitsu-
tamisse riista, ütleb: **W**allugem Isandat
nende ettepanitud kalli andete parrast. **Sa**
Preester ütleb sedda ettepannemisse palwet:
Meie Summal, Summal, Kes Sa sedda

taewalikku Leiba, sedda kõige ilma Loidust, meie Issandat ja Jummalat Jesust Kristust sedda Lunnastajjad, Päästjad ja Eategigijat, meie Õnnistajjad ja Pühhandajjad saatsid, õnnista Issa, o Issand, sedda ettepannemist ja wõtta tedda wastu So kõrge taewalikku ohwri altari peale; mötle, kui Õnnis ja innimesse Armastajja, nende peale, kes Sulle tedda tõiwad, ja nende peale, kelle parrast nemmad tedda Sulle tõiwad, ja lasse meid olla ilmuflamõistmatta So Jummalikku Salla:uste tallirusse jures.

Est Sinnu austud ja suur nimmi, Sinnu se Issa ja se Pojja ja se Pühha Waimu nimmi, on pühhitsettud ja kidetud nüüd ja iggaweste, ja iggawesse ajjani, amen.

Ja parrast sedda teeb ta andeksand-
mist, nõnda üteldes: Au Sulle, Kristus
Zummal, meie lotus, au Sulle.

Diakon: Au... Nõnda nüid...
Issand, eida armu, kolm lorda. Önnista.

Preester ütleb andeksandmist, kui on püh-
ha pääw: Kes Sa surnuist ülesstõusnud:
agga kui mitte: Kristus on meie tõssine
Zummal Damma kõige puhtamma Emma
ja meie Issa Johannesse Kuldsu Konstanti-
nopoli Üllema-piiskopi palwete läbbi, kes
Pühhade ulgas on.

Agga kui sure Wassili Zummala tenis-
tust tallitakse, siis ütleb ta:

Wassili se Sure, kes on Käsareast Ka-
padofia maalt, ja kõige Pühhade palwete

lääbi eidku Ta armu mele peale ja lun-
nastaggu Ta meid, kui Õnnis ja innis
messe Armastajja. **Diakon:** Amen.

**Värrast andeksandmist suitsutab Diakon
sedda pühha ettepannemist. Siis lähheb
ta ärra ja suitsutab ta pühha lauda äm-
berringi ristati, ütteldes isse enneses:**

**Maas lihhalikkult, agga pörgus waimu-
likkult, kui Jummal, paradisis rõõwliga,
ja troni peal ollid Sa, o Kristus, So
Jesa ja Waimuga, kõiki täites ilmülles-
firjutamatta.**

**Psalm 50 (51), ja temma sees suit-
sutab ta sedda pühha paika ja kõiki templit,
lähheb jälle pühha altari jure, suitsutes
jälle sedda pühha lauda ja Preestrit, panneb**

filis suitsutamlisse riista ärra omma paiga
peale, ja lähheb isse Preestri jure, ja mõl-
lemad, seisstes ühhesko-us pühha laua ees,
kummardawwad kolm korda, iggaüks isse
enneses palludes ja üteldes :

Taewanne Kuningas, Sa trööstja, Sa
tõe Waim, Kes Sa kõigis paigus olled
ja kõiki täidad, Sa waggade warra, ja
ellu andja, tulle ja ella meie sees ja puh-
hasta meid kõigest kurjast ja päästa meie
ingessid, Sa Õnnis.

Ku Jummalalle üllewel, ja rahhu ma
peal ja innimeestele ea meel. **Kaks korda.**
Jesand, te Sa lahti mo suud, ja mo su
saab So au kulumamma.

Elis annab suud Preester pühha Ewan-

geliumille, ja Diakon pühha lauäle. Ja
parrast sedda Diakon, kummardattes pead
Preestri pole, oides ka horarioni omma
parrema kae kolme sõrmega, ütleb:

Ueg on, tehha Jēsandalle; õnnista,
iffand.

Preester, tähhendattes tedda, ütleb:

Õnnistud on meie Jummal ikka, nüid
ja iggaweste, ja iggawesse ajjani.

Siis Diakon: Vallu minnu eest, iffand.

Preester: Jēsand diendaggu sinnu jälgi.

Ja weel Diakon: Mõttele mo peale,
pühha iffand.

Preester: Jēsand Jummal mõttelgu
sinnu peale Dmmas Rigis ikka, nüid ja
iggaweste, ja iggawesse ajjani.

Diakon ütleb : Amen.

Siis kummar dattes lähheb ta ärra se pöhiapoolse ukse läbbi, sepärrast, et sedda kunninglikku ust kinni se sisseminnemisseni lahti ei tehta. Ja seistes omma säedlikku koha peal, otsekohhe se pühha ukse wastu, kummar dab ta waggadussega kolm korda, isse enneses üteldes :

Issand, te Sa lahti mo suud, ja mo su saab So au kolutamma.

Ja pärrast sedda aklab ta ütlemma :
Õnnista, issand. Sa Preester aklab : Õnnistud on se Riik. **Tulleb teada :** Kul Preester ilma Diakonita tenib, fuis ärgu üttelegu ta ei ettetomisse iures Diakoni sõnnu, ei Liturgi iures enne Ewangeliomit, ei temma kost-

unisse peale: „Dnista, issand, ja forka
 issand, ja aeg on tehha“, waid ükspäimiss
 etteniid (wõim-palwid), ja sedda säedusselikku
 ettepanemist. Agga kui ühhesko-us mittu
 Preestrid teniwad, siis tehku sedda ette-
 tomisse tallitust kõigest üksainus Preester
 ja üttele, mis ettekirjutud on; need tei-
 sed tenijad agga ärgu räägu midagi isse-
 ärranist se ettetomisse jures.

Jummalas teistus
 meie Issa Johannesse Kuldsu
 järrele, kes Pühade ulgas on,
 allustab nõnda:

Diakon: Önnista, issand.

Preester: Önnistud on se Issa ja se
 Pojja ja se Pühha Waimu Riik, nüid ja
 iggaweste, ja iggawesse ajjani. **Kor:** Amen.

Diakon: Pallugem Issandat rahhu sees.

Kor: Issand, eida armu.

Pallugem Issandat se üllema rahhu ja
 meie ingede lunnastamisse parrast.

Kor: Issand, eida armu.

Pallugem Issandat kõige ilma rahhu,

pühha Jummalala Kerrikutte ea seisusse, ja
kõikide ühendusse parrast.

Kor: Issand, eida armu.

Pallugem Issandat selle pühha templi
ja kõikide eest, kes ussu, ettemõtlemisse ja
Jummalala kartussega temma sisse käivad.

Kor: Issand, eida armu.

Pallugem Issandat se Pühha Wallit-
seija Sünodi (ja meie Mitropolit, nimmi,
selle Kerrikutond on) ja meie issanda se
kõige pühhitsettuma (nimmi), Pihkwa
ja Liivlandi Ülema-piiskopi ja se Riia Piis-
kopi (nimmi), se austud Presbüteridusse,
Diaakonidusse eest Kristusse sees, kõige Ker-
riku liikmette, ja rahwa eest.

Kor: Issand, eida armu.

Pallugem J̄sandat se wagga J̄S̄S̄E=
 W̄ĀL̄L̄T̄L̄ĒJ̄J̄A meie sure J̄S̄ĒĀN̄D̄A f̄öi=
 ge Wenne rigi K̄ĒJ̄ĒN̄J̄ N̄J̄K̄D̄L̄ĀJ̄ P̄ĀW̄=
 L̄D̄W̄J̄L̄ĒĒH̄J̄, ja L̄ĒM̄M̄A abbikasa se
 wagga P̄R̄D̄ŪA K̄ĒJ̄ĒĒN̄J̄M̄M̄A ĀL̄ĒR̄=
 ĒĀN̄D̄R̄A J̄ĒD̄D̄R̄D̄W̄M̄A eest.

Ror: J̄sand, eida armu.

L̄ĒM̄M̄A L̄ĀD̄N̄J̄P̄H̄ĪM̄M̄ĀN̄D̄ĀJ̄J̄A
 se wagga J̄S̄ĒĀN̄D̄A L̄ĒH̄ĪĒĀR̄ĒW̄J̄=
 L̄ĒĒH̄J̄ ja ĒĀR̄ĒW̄ĪR̄ĒT̄J̄ ĀL̄ĒR̄ĒĀN̄=
 D̄R̄J̄ N̄J̄K̄D̄L̄ĀJ̄ĒW̄J̄L̄ĒĒH̄J̄ ja L̄ĒM̄=
 M̄A abbikasa se wagga P̄R̄D̄ŪA L̄ĒH̄ĪĒĀ=
 R̄ĒW̄M̄A M̄ĀR̄J̄A ĀL̄ĒR̄ĒĀN̄D̄R̄D̄W̄M̄A ;
 ja se wagga issanda surewürsti K̄D̄N̄ĒL̄ĀN̄=
 L̄J̄M̄J̄, N̄J̄K̄D̄L̄ĀJ̄ ja M̄J̄ĒH̄ĀJ̄L̄J̄ N̄J̄=
 K̄D̄L̄ĀJ̄ĒW̄J̄L̄ĒĒH̄J̄, ja se wagga issanda

surewürsti MZEHUZZ PWBWDWZ=
 ZEHZ ja temma abbikasa se wagga proua
 surewürstinna HELENA PWBWDWNA;
 se wagga proua surewürstinna MARZA
 NZKDUAZEWNA ja temma abbikasa; se
 wagga preili surewürstinna DLGA ja ALER=
 EANDNA NZKDUAZEWNA; ja se wagga
 preili surewürstinna ALER EANDNA ALER=
 EANDNDWNA; se wagga preili sure=
 würstinna MARZA, ELZEUBETHZ ja
 RUTHAUZNA MZEHUZZDWNNA; se wag=
 ga proua surewürstinna MARZA PWB=
 DWNNA ja temma abbikasa; se wagga
 proua surewürstinna Niderlandi kunninginna
 ANNA PWBWDWNA ja temma abbikasa,
 kõiige palati, ja nende sõa wäggede eest.

Kor: Is sand, eida armu.
 Pallugem Is sandat, et La nendega üh-
 hes wõitleks ja nende jalge alla eidakõ
 igga waenlast ja wastulist.

Kor: Is sand, eida armu.

Pallugem Is sandat selle linna eest,
 (**fui flostris on:**) selle pühha one, kõige
 linna, ma ja nende eest, kes ussuga nende
 sees ellawad.

Kor: Is sand, eida armu.

Pallugem Is sandat terve tule, põllu
 wilja sigginemisse ja rahhulisse ajja eest.

Kor: Is sand, eida armu.

Pallugem Is sandat kõikide eest, kes reis-
 siwad merre ja ma peal, kes aiged, wae-
 was, wangis on, ja nende lunnastamisse eest.

Kor: Jhsand, eida armu.

Vallugem Jhsandat, et La meid pääs-
taks kõigest kurbdussfest, wihhast ja äddast.

Kor: Jhsand, eida armu.

Wõtta meid wastu, lunnasta meid, eida
armu meie peale ja oia meid, o Jummal,
So eldussfega.

Kor: Jhsand, eida armu.

Mie Pühha, puhha, õnnistud, ausa
Wallitsejja Jummala Emma ja iggawesse
Neitsi Maria peale kõige Pühhadegga mõt-
telde, anname meie isse ennast ja teine teist
ja kõiki meie ellu Kristussele Jummalalle.

Kor: Sinnule, o Jhsand.

Udu: Sest Sinnu parralt on kõik
au, pitus ja kummardus, Sinnu se Jhsa

ja se Poija ja se Pühha Waimu pärralt,
nüid ja iggaweste, ja iggawesse aijani.

Kor: Amen.

**Ja laultakse lauljattest sedda effimest
antifoni (wastus-eält). Agga Preester üt-
leb antifoni palwet. Diakon lähheb, kum-
mardattes, ärra omma kohha pealt, ja,
ärra läinud, seisab ta Kristusse kuuju ees,
oides omma parrema kää fokne sõrmega
horarioni.**

Effimesse antifoni palwe:

**Issand meie Jummal, Kelle wäggi ilm-
üllesrääkimatta, ja au ilmkättesamata, Kelle
eldus ilmoatsata ja innimesse arm ilyülles-
ütlematta on, wata Issa Dnma eadussega
meie, ja selle pühha kooja peale, ja te**

meiega ja nendega, kes meiega palluvad,
So armu rikkust ja So eldust.

Diakon, se antifoni lõppetusse järrele
tulles, ja seistes omma säedlikku kohha
peal ja kumardattes, ütleb:

Pallugem weel ja weel rahhu sees Jēsandat.

Kor: Jēsand, eida armu.

Wõtta meid wastu, lunnasta meid, eida
armu meie peale ja oia meid, o Jummal,
So eldussega.

Kor: Jēsand, eida armu.

Meie Pühha, puhta, õnnistud, ausa
Wallitsejja Jummal Emma ja iggawesse
Neitsi Maria peale kõige Pühhadegga mõt-
teldes, anname meie isse ennast ja teine teist
ja kõiki meie ellu Kristussele Jummalalle.

Kor: Sinnule, o Jēsand.

Uldus: Gēst Sinnu pārralt on kōif
au, kitus ja kumardus, Sinnu se Jēsa
ja se Poija ja se Pūhha Waimu pārralt,
nūid ja iggaweste, ja iggawesse aijani.

Kor: Amen.

**Nōnda sammuti laultakse lauljattest sedda
tēist antifoni; Diakon teeb nōgda sammuti,
kui esimeesselgi palwel.**

Teise antifoni palwe:

Jēsand meie Jummal, lunnasta Dmma
rahwast ja õnnista Dmma pārisossa;
kaitse Dmma Kerriku tāsust, pūhhitse neid,
kes So majja surust armastawwad, te neid
ausaks So Jummalikku wāega, ja āra
jātta meid mahha, kes meie so peale lotamme.

Diakon: Pallugem weel ja weel rahhu
sees Jesandat.

Kor: Jesand, heida armu.

Wötta meid wastu, lunnasta meid, heida
armu meie peale ja via meid, o Jummal,
So elduffega.

Kor: Jesand, heida armu.

Meie Pühha, puhta, õnnistud, ausa
Wallitsejja Jummala Emma ja iggawesse
Meitsi Maria peale kõige Pühhadegga mõt-
teldes, anname meie isse ennast ja teine teist
ja kõiki meie ellu Kristussele Jummalalle.

Kor: Sinnule, o Jesand.

Uidus: Sest Sinna olled elde ja innimeffe
armastajja Jummal, ja Sulle sadame meie au,
Sulle se Jesale, ja Pojjale ja Pühha Wal-

mule, nüid ja iggaweste, ja iggawesse ajjani.

Ror: Amen.

Kolmandamma antifoni palwe:

Res Sa meile neid kõigeärralissi ja ühhe-
melelissi palwid kinkissid, ja **Res** Sa kah-
hele ehk kolmele, kes Sinnu nimmel koku
üidwad, nende pallumissi kuulta lubbasid,
täida nüid Jffe So sullaste pallumissi nende
eaks, andes meile selle nüidse ilma sees So
tõde tundmist, ja kinkides meile selle tulle-
wa ilma sees iggawest ellu.

Wata:

Siin tehakse ukse se weikse sisse
minnemisse pole lahti, kui laulatakse sedda
kolmat antifoni lauljatest ehk sedda „önt-
satele“, kui on pühha pääw. Kui nad
sawad se: „au“ jure, temad Preester ja

Diakon, pühha laua ees seistes, kolm
 kumardust. Siis, wöttes Preeſter püh-
 ha Ewangeliomit, annab ta tedda Diafo-
 nile, ja lähwad nemmad parremalt poolt al-
 tari tahha, ja nõnda wälja minnes pöhja
 poolt, künlad ees, tewad nemmad sedda
 weikeſt ſiſſeminnemist, ja, seistes õmmas
 ſäedlikkus paigas, kumardawwad nemmad
 mõllemad pead, ja kut Diakon ütleb:
 Pallugem Iſſandat, ütleb Preeſter ſalla
 ſedda ſiſſeminnemisſe palwet:

Wällitſejja Iſſand: meie Zummal, Kes
 Sa taewas neid Inglite ja Peainglite järg-
 miſſi, ja wäggeſid ſiſſeſäedſid So au te-
 niſtuffele, te, et meie ſiſſeminnemisſega ſe
 pühha Inglite ſiſſeminneminne ſunniks, kes

meiega ühtlasi **Sind** tenivad ja ühtlasi
 So eadust kiitvad. **Siis** **Justinnus**
Sest **Sinnu** pärralt on kõik au, **litus**
 ja kummardus, **Sinnu** se **Jesa** ja se **Voija**
 ja se **Pühha** **Waimu** pärralt, nüid ja ig-
 gaweste, ja iggawesse ajjani. **Siis** **Joos**
Kui **palwe** **Wppetud** on, **ütleb** **Diakon**
Preestrile, **parrema** **fäega** **ommiku** **pole**
näidates ja **ühtlasi** **kõlme** **sõrmega** **hõra**-
tioni **piddades** **õnnista**, **iffand**, **sedda**
pühha **sisseminnemist**. **Ja** **Preester** **õnnis**-
tattes **sedda**, **ütleb**: **Õnnistud** on **So**
Pühha **sisseminneminne** **ikka**, **nüid** **ja** **igga**-
weste, **ja** **iggawesse** **ajjani**. **Siis** **Joos**
Peale **sedda** **lähheb** **Diakon** **Ulema**-**preest**-
ri **ehk** **Hegumeni** (**Ses** **seis** **ja**) **järe** **ja** **nad**

andwad suud Ewangeliu mille, kui se ees
 seisab; agga kui ei, annab kalle suud
 Preester üksi. Kui se wiimne tropar lõpe-
 petud on, lähheb Diakon keskpaika, ja
 seisab Preestri ees, tõstab ta weidi omma
 kässi ülesse, ja näitab pühha Ewange-
 liumit, ütleb ta kuulwa ealega: *ni dicit*

Tarkus, tõuse ülesse. *missi oratione*
 Siis kohes isse kumardust, ja Prees-
 ter ta tagga, lähheb ta pühha altari juure;
 siis panneb Diakon pühha Ewangeliu mit
 pühha laua peale, ja lauljad laulwad:

Tulge kumardagem ja langegem mah-
 ha Kristusse ette, lunnasta o Zummala Poeg,
 kes Sa Pühhade ulgas imnestud olled,
 meid, kes meie Sulle laulame: halleluja.

Agga kui pühha pääw on :

Kes Sa surnuist üllestõusnud olled, meid, kes meie Sulle laulame : halleluja. **Üksford.**

Siis need pruukliffed troparid, ja kui nad se wiimse tropari jure tulleswad, ütleb Diafon Preestrille, peaga ühtlasi kummar-dattes ja kolme sõrmega horarioni piddades :

Snnista, issand, selle kolmford Pühha aega. **Preester**, tähhendattes tedda, ütleb :

Sest Sinna olled Pühha, meie Jummal, ja Sulle sadame meie au, Sulle se Isale ja Pojjale ja Pühha Waimule, nüid ja iggaweste.

Kui tropar on lõppetud, tulleb Diafon pühha ukse jure, ja näidates horarioniga esiteks Kristusse kuuju peale, ütleb ta :

Issand, lunnasta neid waggasid, ja
fule meid.

**Siis lähheb ta taggasi, üteldes neile,
kes wäljas pool seiswad kuulwa eälega:
Ja iggawesse ajiani. Kor: Amen.**

**Kui sedda kolmford Pühha laulakse,
ütleb Preester sedda palwet:**

Se kolmford Pühha laulu palwe:

Pühha Zummal, Kes Sa Pühhade ulgas
ingad, Kes Sa Sarafimidest kolmford Pühha
eälega kiderud, ja Cherubimidest austud ja
kõigist taewalikku wäggedest kummardud ol-
led; Kes Sa kõiki ollemattomusselt olle-
missele tõid, innimest So Fujju ja So
sarna = usse järrele löid, ja kõige Dmma an-
detegga ehhitassid, Kes Sa annad tarkust

ja mõistust sellele, kes Sind pallub, ja ei
 põlga sedda pattust, waid sadad lunnas-
 tusselle pattude kahhetsemist; Kes Sa meid
 maddalid ja kõlbwatummid sullasid lassed
 ka se tund seista So pühha altari au-
 ees, ja Sulle sedda wõlglist kummardust
 ja kitust tua; wõtta Issse, o Isssand, ka
 meie pattuste suust sedda kolmkord Pühha
 laulu wastu ja wata meie peale So eldus-
 sega; anna meile andeks kõiki pattustammist,
 melewallalist ja ilmelewallalist; pühhitse
 meie ingessid ja ihhusid, ja anna meile,
 Sind tenida waggadusse sees kõik meie
 ellu päwad, se Pühha Jummalala Emma
 ja kõige Pühhade palwete parrast, kes
 ikka So mele parrast ollid.

Sest Sinna olled Pühha, meie Jummal, ja Sulle sadame meie au, Sulle se Isale, ja Pojjale ja Pühha Waimule, nüid ja iggaweste, ja iggawesse aijani.

Kui se löppetud on, siis ütlewad nemmad ka isse, Preester ja Diafon, sedda kolmford Pühha, tehhes ühtlaisi ka Jummarduisi se pühha laua ette. **Siis ütleb Diafon Preestriile:** Kässi, issand. **Sa nemmad lähwad se kõrge paiga peale; ja Preester ütles minnes:** **Õnnistud on,** Kes tulleb Issanda nimmel. **Diafon:** **Õnnista,** issand, sedda kõrget troni. **Sa Preester:** **Õnnistud** olled Sa Dimma Rigi au troni peal, Kes Sa istud Cherubimide peal ifka, nüid ja iggaweste, ja iggawesse aijani.

(Tulleb teada, et Preeſter mitte ſe kõrge
 paiga peale aſtudda, egga temma peale
 iſtudda ei wõi, waid temma peab temma
 külje pool iſtumma, temma lõunapoolſe külje
 pool. Ja ſe kolm kord Pühha lõppetuffel
 lähheb Diafon pühha ukſe jure ja ütleb:
 Wõtkem tähhele panna. Ja Preeſter ülab:
 Rahhu olgu kõikidegga. Ja luggeja ütleb:
 Ja ſinnu waimuga. Ja Diafon jälle:
 Tarkus. Ja luggeja prokelmenit (eeſlaulu),
 Dawiti psalmi. Pärraſt ſedda Diafon:
 Tarkus. Ja luggeja Apoſtli pealkirja:
 Roma rahwalle, ehk, Korinthuſſe rahwalle,
 ehk, Galati rahwalle pühha Pauluſſe
 läkkituffe luggeminne. Ja weel Diafon:
 Wõtkem tähhele panna. Kui ſe Apoſtel

loetud on, ütleb Preeſter: Rahhu olgu
 ſinnuga. Ja luggeja: Ja ſinnu waimuga.
 Diaſon: Tarkus. Ja luggeja: Halleluja.
 Kui Halleluja laultud an, wöttab Diaſon
 ſuitsutamiffe riista ja thümiani, lähheb
 Preeſtri jure, ja, ſades ta kääſt önniſtuſt,
 ſuitsutab, ta pühha lauda ümberringi ja
 kōiki altari ja Preeſtrit. Ja Preeſter üt-
 leb ſedda palwet:

Palwe enne Ewangeliomit:

Laſſe paista meie ſüddamettes, o inni-
 meſſe armatajja Iſſand, Sinnu Jumma-
 likku tarkuſſe ilmkaddulikku walguſt, ja te
 lahti meie waimulikki ſilmi, Sinnu Ewan-
 geliumi kulutamiffe mõdiſtuſſele, panne meie
 ſiſſe ka So öntſa kääſſude irmu, et meie,

Kõiki lihhalikku immusid mahha tallates,
 se waimulikku ellumajjasse tulleksimme, kõiki,
 mis So mele parrast on, mõistes ja teh-
 hes; sest Sinna olled meie ingede ja ih-
 hude walgu, o Kristus Jummal, ja Sulle
 sadame meie au So ilmalgwatta Jõsaga,
 ja So Pühha ja õntsa ja elluloja Wai-
 muga, nüid ja iggaweste, ja iggawesse
 ajjani, amen.

**Ja Diafon, pannes suitsutamisse riista
 omma paiga peale, lähheb Preestri jure,
 ja, kumardattes omma pead ta ette, ka
 horarioni pühha Ewangeliümiga sõrme ot-
 sadegga finni piddades, se on, se pühha
 laua sellesamma kohha peale, ütleb ta:**

Õnnista, issand, sedda pühha Apostli

ja Ewangeliisti (nimmi) kulumataiat.

Preester, tãhendattes tedda, ütleb :

Summal andku se pũhha, ausa, fide-
tud Apostli ja Ewangeliisti, **nimmi**, pal-
wete lãbbi, sulle kulumataiale rohke wãega
sedda sõnna kulumatta, Lemma armsa Pojja
meie Isanda Jesusse Kristusse Ewange-
liumi tãiendusselks.

Ja Diafon ütleb : Amen.

Ja kumardattes pũhha Ewangeliiumit,
wõttab ta tedda, ja, tulles se pũhha ukse
lãbbi wãlja, kũinlad ta ees, tulles ja sei-
sab ta amboni (kõrge paiga peal) ehk om-
ma sãetud paiga peal. Ja Preester, pũhha
laua ees selstes ja õhtu pole wadates, uiaab :
Larkus, tõuse ülles, wõtkem pũhha Ewan-

geliumit kuulta. **Siis**: Rahhu olgu kõi-
 kidegga, **Rahwas**: Ja sinnu waimuga.
Diakon: Se pühha (nimmi) Ewangeliumi
 luggeminne.

Ror: Au Sulle, Isfand, au Sulle.

Preester: Wõtkem tãhhele panna. **Agga**
 fui on faks Diakonid, siis üttelgu üks neist:
 Zarkus, tõuse üles. **Siis ka**: Wõtkem
 tãhhele panna. **Ja fui Ewangeliium on**
tãiendud, ütleb Preester: Rahhu olgu sin-
 nuga, kes sa sedda Ewangeliiumit kulutassid.

Ror: Au Sulle, Isfand, au Sulle.

Ja Diakon, minnes se pühha ukse jure,
 annab Ewangeliiumit Preestri kätte ja teh-
 hakse sedda pühha ust jãlle kinni. **Diakon**,
 omma sãetud paiga peal seistes, affab nõnda:

Üttelgem kōik kōigest ingest, ja kōigest
melest üttelgem :

Kor: Isand, eida armu.

Kōige wāggewam Isand meie issade
Zummal, meie pallume Sind, kule meid
ja eida armu meie peale.

Kor: Isand, eida armu.

Eida armu meie peale, o Zummal, So
allastusse surusse pārrast, meie pallume
Sind, kule meid, ja eida armu meie peale.

Kor: Isand, eida armu, **Kolm Forda.**

Miee pallume weel se wagga **ISEE-**
WALZTSCZJA meie sure **ISEANDA**
kōige Wenne rigi **KEZERT NZKDLA**
PAWEDWZTSCZLE wāgge, wōitu, kind=
lust, rahhu, terwist, lunnastust, ja kōige

ennamast, et se Jēsand meie Jummal
 IEDDA sadaks ja aitaks kōigis asjus ja
 IEMMA jalge alla eidakš igga waenlast
 ja wastulist.

Kor: Jēsand, eida armu. **Kolm korda.**

Wahwa pallumisse palwe:

Jēsand meie Jummal, wōtta wastu
 sedda wahwat palwet So sullaste kēest,
 ja eida armu meie peale So rohke armu
 pārrast, ja sada So eldust meie ja kōige
 So rahwa peale, kes So kēest rikkast armu
 lotab.

Pallugem weel IEMMA abbikasa se
 wagga PNDUA KEGEERNMA UER-
 SANDMA JEDDONDUMA eest.

Kor: Jēsand, eida armu. **Kolm korda.**

Pallugem weel **TENNAN. TANDNYPHAR-**
MANDAPPA se wagga **TSEANDAN TESH-**
ENREBZTECHZ ja **ENREBURNETZ**
ALREANDANZ NZKDLAZEBZTECHZ
 ja **TENNAN** abbikasa se wagga **PRDUA**
TESHENREBNA MANZA ALREAN-
DNDWNA; ja se wagga issanda surewursti
KDNSTANIZNZ, NZKDLAZ ja **MZ-**
CHAZTZ NZKDLAZEBZTECHZ; se wag-
 ga issanda surewursti **MZCHAZTZ PAB-**
LDWZTECHZ ja temma abbikasa se wagga
 proua surewurstinna **HELENA PABLDW-**
NA; se wagga proua surewurstinna **MA-**
NZA NZKDLAZEBNA ja temma abbikasa;
 se wagga preili surewurstinna **DLEA** ja
ALREANDANA NZKDLAZEBNA; ja se

wagga preili ſurewüſtinnna **ALEXANDRA**
ALEXANDROWNA; ſe wagga preili ſu-
 rewüſtinnna **MARJA**, **ELISEBELHS** ja
KATHARJNA MJEHJEDROWNA; ſe wag-
 ga proua ſurewüſtinnna **MARJA PUBL-**
EDROWNA ja temma abbikaſa; ſe wagga
 proua ſurewüſtinnna Niderlandi funninginna
ANNA PUBLROWNA ja temma abbikaſa
 eeft.

Kor: Jſſand, eida armu. **Kolm forda.**

Pallugem weel ſe Pühha Wallitſeija
 Sünodi, (**fui on Mitropolit al, ſiis ütleb**
ta weel jure: ja meie Mitropolit, **felle**
ferrifufond on) ja kõige meie wendadde
 eeft **Kriſtuſſe ſees.**

Kor: Jſſand, eida armu. **Kolm forda.**

Pallugem weel kõige Nende Kristusse armastajja wae eest.

Kor : J̄sand, eida armu. **Kolm forda.**

Pallugem weel meie wendadde, Preeſt=ritte ja Preeſtri = mugide ja kõige meie wellitſuffe eest Kristusse sees.

Kor : J̄sand, eida armu. **Kolm forda.**

Pallugem weel nende õntſa ja igga=weſſe mälletuffe wäärt olleja, pühha Õige=uffe Patriarchide ja wagga Runningatte ja Runninginnade ja selle pühha one ehhi=tajjate ja kõige enne meid ingamma läi=nud Õige=uffu J̄ffade ja wendadde eest, kes ſiin ja iggal pool puhkawwad.

Kor : J̄sand, eida armu. **Kolm forda.**

Pallugem weel nende eest, kes selle pühha

ja ausa templile kassu ja ead tewad, kes
ennast temma cest waewawad, kes laul-
wad, temmal ees seiswad, Sinnu kãest
suurt ja rikkast armu odates.

Kor: Isand, eida armu. **Kolm. forda.**

Uldus: Cest Siina olled se elde ja se
innimesse armastajja Jummal, ja Sulle
sadame meie au; Sulle se Isale ja Pojjale
ja Põhha Waimule, nüid ja iggaweste,
ja iggawesse aijani.

Kor: Amen.

**Kui surnutte cest ettepannemist on, siis
ütleb Diakon ehk Prester sedda ekteniit:**

Eida armu meie peale, o Jummal, So
allastusse surusse pärrast, meie pallume Sind,
wõtta kule meid, ja eida armu meie peale.

Kor: Jēsand, eida armu. **Kolm forda.**

Pallugem weel nende ingamma lāinud Jummala teenritte (nimmi) inge rahhu eest, ja se eest, et Sa neile kōiki nende pattus=tammist, melewallalist ja ilmelewallalist, andeks annaks.

Kor: Jēsand, eida armu. **Kolm forda.**

Sest lasse, o Jēsand Jummal, nende ingessid olla, kos need õiged puhkawwad.

Kor: Jēsand, eida armu. **Kolm forda.**

Pallugem Kristusse se ilmsurrelikku Kuninga meie Jummala kāest neile Jummala armu, Laewa-rifi ja pattude andeksandmist.

Kor: Anna sedda, o Jēsand. **Diafon:**

Pallugem Jēsandat. **Preeſter:**

D waimude ja kōige ihhu Jummal,

Kes Sa surma mahha tallasid, ja kurra-
 dit ärra aijasid, ja So ilmale ellu andsid,
 lasse Issie puhhata So ingamma lainud
 sullaste (nimmi) ingessid ühhe walgustud,
 ea ja rahhulisse kohha peal, kost aigus,
 kurbdus ja ohkamine kaugel on; kõiki
 pattu, mis nad sõnnaga, tõga ehk mõt-
 tega on teinud, anna neile andeks kui
 Elde ja innimesse Armastajja; sest ei olle
 innimest, kes ellab ja pattu ei te; Sinna
 ükspäinise olled pattuta, Sinnu õigus on
 iggawesse ajani õigus, ja Sinnu sõnna
 on tõssidus.

Õidus: Sest Sinna olled se üles-
 tõusminne ja ellu ja rahhu So ingamma
 lainud sullastelle (nimmi), o Kristus meie

Jummal, ja Sulle sadame meie au So
ilmalmgatta Jssaga, ja So Pühha ja
õntsa ja elluloja Waimuga nüid ja igga-
weste, ja iggawesse ajjani.

Kor: Amen. **Diakon:**

Teie ülleswõdetud, palluge Jssandat.

Kor: Jssand, eida armu.

Teie usklikkud, pallugem nende ülles-
wõdetutte eest, et Jssand nende peale armu
eidaiks.

Kor: Jssand, eida armu.

Meid õppetaks se tõe sõnnaga.

Kor: Jssand, eida armu.

Meile sedda tõe Ewangellummit ilmutaks.

Kor: Jssand, eida armu.

Meid Dmma pühha, Koggoduffest sisse

saetud ja apostlikku Kerrikuga ühendaks.

Kor: Jēsand, eida armu.

Lunnasta meid, eida armu meie peale,
wōtta meid wastu, ja oia meid, o Jum-
mal, So elduffega.

Kor: Jēsand, eida armu.

Teie üllešwōdetud, kummardagge omma
pead Jēsanda ette.

Kor: Sinnu ette, o Jēsand.

**Palwe üllešwōdetutte eest, enne pūhha
ettetomist.**

Jēsand meie Jummal, Kes Sa kōrgel
ellad ja se maddala peale watad, Kes
Sa selle innimesse suggu lunnastamiffeks
Omnia ainusündinnut Poega meie Jēsandat
Jesust Kristust mahha saatsid, wata Om-

ma üllešwõetud sullaste peale, kes om-
ma pead So ette kumardawwad, ja te
neid eal ajjal se uesündimisse pessemisse,
pattude andeksandmisse ja se ilmukasa-
misse ehte kõlblikuks, ühenda neid So
pühha, Koggudussest sisse säctud ja apost-
likku Kerrifuga, ja arwa neid So wälja-
wallitsetud karja ulka.

Udus: Et ka nemmad meiega Sinnu
pühha ja suurt nimme kidaks, Sinnu se
Issa ja se Pojja ja se Pühha Waimu
nimme, nüid ja iggaweste, ja iggawesse
ajjani.

Kor: Amen.

**Ja Preester la=utab antiminsi (laud rättsi-
kut) wälja. Diakon ütleb:**

Rdif teie, kes teie ülleſwõdetud ollete,
minge wälja.

**Kul weel ühte teiſt Diaſonit on, ſiis ütleb
ſe ka:** Teie ülleſwõdetud, minge wälja.
Eiſ jälle ſe eſſimenne.

Rdif teie, kes teie ülleſwõdetud ollete,
minge wälja.

Et peddagi neiſt ülleſwõdetuiſt ſiin ei
olleſ; Fõif teie, kes teie uſkjad ollete,
pallugem weel ja weel rahhu ſeeſ Jõſandat.

Kor: Jõſand, eida armu.

**Ugga kui kõigefi üksainuſ Preeſter on,
ſiis ütleb ſe nõnda:**

Rdif teie, kes teie ülleſwõdetud ollete,
minge wälja; ülleſwõdetud, minge wälja;
Fõif teie, kes teie ülleſwõdetud ollete,

minge wälja; et keddagi neist ülleswõdetuist
 siin ei olleks; kõi teie, kes teie uskjad
 ollete, pallugem weel ja weel rahhu sees
 Jõsandat.

Kor: Jõsand, eida armu.

**Essimenne uskiate palwe, parrast anti-
 minsi wälja-la-utamist:**

**Meie tånname Sind, Jõsand, Sa wäg-
 gede Jummal, et Sa meid ka nüid So
 pühha altari ees seista, ja So eldusse ette
 mahha langedda lastsid meie pattude ja
 innimeste teadmattusse parrast, wõtta wastu
 meie pallumist o Jummal, te meid kõlb-
 likuks, Sulle pallumissi ja palwid tua,
 ja ilmwerreta ohwrit kõige So innimeste
 eest; ja jõuta meid, kedda Sa selle Dmma**

tenistussele wälja wallitessid, Omma Pühha
Waimu wäega ilmukkamõistmatta ja ilm ärra-
tõukamattalt, puhta süddame tunnistussega
Sinnu pole üida iggal ajjal ja iggas pai-
gas, et Sa, meid kuultes, meile armu-
linne olla wõttaks So rohke eldusse parrast.

Wõtta meid wastu, lunnasta meid, eida
armu meie peale ja oia meid, o Jummal,
So eldussega.

Kor: Isand, eida armu.

Larkus. Üldus:

Est Sinnu parrast on kõik au, kitus
ja kummardus, Sinnu se Isä ja se Pojja
ja se Pühha Waimu parrast, nüid ja
iggaweste, ja iggawesse ajjani.

Kor: Amen. **Diakon:**

Pallugem weel ja weel rahhu sees J̄s= sandat.

Kor: J̄sand, eida armu.

**Kui Preeſter üſſi tenib, ſiis ei üttele
temma ſedda.**

Pallugem J̄sandat ſe üllema rahhu ja meie ingede lunnastamiſſe p̄arraſt.

Kor: J̄sand, eida armu.

Pallugem J̄sandat kõige ilma rahhu, p̄ühha Jummala Keriikutte ea ſeiſuſſe ja kõiſide ühenduſſe p̄arraſt.

Kor: J̄sand, eida armu.

Pallugem J̄sandat ſelle p̄ühha templi ja kõiſide eest, keſ uſſu, ettemõtlemiſſe ja Jummala kartuſſega temma ſiise k̄änwad.

Kor: J̄sand, eida armu.

Pallugem Jesandat, et Ta meid pääs-
taks kõigest kurbdussest, wihhast ja äddast.

Kor: Jesand, eida armu.

Teine uskiate palwe:

Weel ja mittuford langemine meie So-
ette mahha ja pallume meie Sind, Sa
elde ja innimesse Armastajia, et Sa,
wadates meie pallumisse peale, meie in-
gessid ja ihhusid kõigest lihha ja waimu
albussest puhhastaks, ja meile ühte ilm-
süitad ja ilmukkamõistmattad eesseeismist
So pühha altari ees, annaks; kingi ka,
o Jummal, neile, kes meiega palluwad,
ellu, ussu ja waimulikku mõistusse edda-
nemmist; anna neile, kes ikka irmu ja
armuga Sind teniwad, ilmsüita ja ilm-

uffkamdistmatta So pühha Salla=uste ossa-
liffuks ja So Taewa=rigi köbliffuks sada.

Wötta meid wastu, lunnasta meid, eida
armu meie peale ja oia meid, o Jummal,
So eldussega.

Ror: Issand, eida armu.

Diakon: Larkus.

Diakon lähheb se pöhiapoolse ukse läbbi:

Uidus: Et meie, ikka So wäe läbbi
kaiusetud, Sulle au sadaks, Sulle se Iss-
sale ja Pojjale ja Pühha Waimule, nüid
ja iggaweste ja iggawesse ajjani.

Ror: Amen.

**Patwe, mis Preester isseenneses teeb,
fui Cherubimide laulu laultakse:**

Ei ükski, kes lihhalikku immudegga ja

lustidegga kõidetud on, olle kõlblik, jure
 ehk liggi tulla, ehk tenidda Sind, sedda
 au Kuningat; sest tenidda Sind on juur
 ja irmus ka taewagi wäggedelle. Agga füiski
 said Sa Dmna ilmüllesräkimatta ja ilm-
 otsata innimesse armu läbbi ilmmuudmatta
 ja ilm mahha jätmata innimesseks, ja ollid
 meile Ülemaks-piiskopiks, ja andsid meile
 selle tenistusse ja selle ilmwerreta ohwri
 pühha säedust kui kõikide Kuningas; sest
 Sinna üksi, o Issand meie Jummal,
 wallitsed kõiki, mis taewas ja mis ma
 peal on, Kes Sa Cherubimide troni peal
 kantud olled, Kes Sa Serafimide Issand
 ja Israeli Kuningas olled, Kes Sa üksi
 Pühha olled ja Pühhade ulgas ingod;

Sind ainyst armulist ja armulikkult kuljat
 pallun ma, wata minnu So pattuse ja
 kõlbwatumma sullase peale, ja puhhasta
 mo inge ja mo süddant furjast tunnistuffest,
 ja jõuta mind So Pühha Waimu wäega,
 ehbitud se pühha Preestri tenistusse õnnis-
 tuffega, selle Sinnu pühha laua ees seista,
 ja So Pühha ja puhhast Ibhū ja So
 kallist Werd sisse õnnistata, Sest Sinnu
 ette tullen ma, omma pead kummardattes,
 ja pallun ma Sind, ärra põra Dmma paller
 mo eest ärra, ja ärra tõika mind mitte
 So laste seast wälja, waid lasse mind So
 pattust ja kõlbwatummad sullast Sulle neid
 andid tua; sest Sinna, o Kristus meie
 Jummal, olled se toja ja se todud, se

wõetud ja se wälja jagatud, ja Sulle
 sadame meie au So ilmalgmatta Isaga,
 ja So Pühha ja õntsa ja elluloja Wai-
 muga, nüid ja iggaweste, ja iggawesse aijani.

**Kui se palwe lõppetud on, ütlemwad
 ka nemmad sedda Cherubimi laulu, kolm
 forda; igga lõppetusse jures kummardaw-
 wad nemmad üksawal.**

**Kes meie sallal wifil Cherubimissid täh-
 hendamme, ja se elluloja Kolmainusselle
 sedda kolmfordpühha laulu laulame, jät-
 kem nüid kõik ellu murret mahha.**

**Et meie sedda kõikide Kuningat was-
 tuwõttaksimme, Redda näggematta Inglite
 järgmistest tenitakse, halleluja, halleluja,
 halleluja.**

Sedda pühha ust tehakse jälle lahti. Siis
 wöttab Diafon suitsutamisse riista, panneb
 thümiani sisse, lähheb Preestri jure ja,
 sades õnnistust temma käest, suitsutab
 ta sedda pühha lauda ümberringi, ja kõiki
 altarit ja Preestrit, ja ütleb sedda 50 (51)
 psalmi ja kahhetsemisse troparit, kui palju
 temma tahhab, ühhes Preestriga ja lähheb
 ettepannemisse jure, Diafon ees, ja suit-
 sutab neid pühha riistu, palludes isse enneses:

D Summal, puhhasta mind pattust.
 Kolm korda.

Siis ütleb ta Preestrille:

Lõsta, issand.

Ja Preester, wöttes sedda üllemat tekki, pan-
 neb tedda temma pahhema õlla peale, üteldes:

Eõstke omma kassi se pühha pole, ja
õnnistagge Jõsandat.

Siis, wõttes sedda pühha taldrikut,
panneb ta tedda kõige ettewatamisse ja
waggadussega Diafoni pähhe, ja Diafon
peab ühtlasi suitsutamisse riista ühhe sõrme
otsas. Ja wõttes isse sedda pühha kar-
rikat enda kätte tulleb ta se põhjapoolse
uukse läbbi wälja, künlad ees, ja lähwad
nemmad ümber templi, palludes.

Diafon ütleb:

Mõtelgu se Jõsand Jummal Ommas
Rigis se wagga **JESSEWILLIETSEJA**
meie sure **JESUDA** kõige Wenne Rigi
KEJENS NIKOLAI PAWLOWITSEHJ
peale, nüid ja iggaweste, ja iggawesse aijani.

Sils Preester :

TEMMA abbikasa se wagga p̄NDUA
 R̄ĒĒM̄M̄A ūL̄ĒR̄ĒM̄D̄M̄A ſ̄ĒD̄=
 D̄M̄D̄M̄A peale, nüid ja iggaweste, ja
 iggawesse aijani;

TEMMA R̄M̄D̄M̄A p̄M̄M̄M̄M̄D̄M̄A se
 wagga ſ̄ĒM̄D̄A R̄ĒM̄ĒM̄ĒM̄=
 R̄ĒĒſ̄ ja ĒM̄ĒM̄ĒM̄ĒR̄ĒR̄ ūL̄ĒR̄ĒM̄=
 D̄M̄ſ̄ M̄ſ̄R̄D̄M̄ĒM̄ĒR̄ĒĒſ̄ ja R̄EM̄M̄A
 abbikasa se wagga p̄NDUA R̄ĒM̄ĒM̄ĒM̄=
 M̄M̄M̄M̄A ūL̄ĒR̄ĒM̄D̄M̄D̄M̄A; ja
 se wagga iſſanda ſurew̄r̄ſti R̄D̄M̄ĒM̄=
 R̄M̄ſ̄, M̄ſ̄R̄D̄M̄ĒM̄ ja M̄ſ̄ĒM̄ĒM̄ĒM̄ M̄ſ̄R̄D̄=
 M̄ĒM̄ĒM̄ĒR̄ĒĒſ̄; se wagga iſſanda ſure=
 w̄r̄ſti M̄ſ̄ĒM̄ĒM̄ĒM̄ p̄M̄M̄ĒM̄ĒM̄ĒR̄ĒĒſ̄
 ja temma abbikasa se wagga proua ſure=

würstinna HELENA PABLDONNA; se
 wagga proua surewürstinna MARIJA NZ=
 KDUZEBNA ja temma abbikasa; se wag=
 ga preili surewürstinna DLOA ja ALEK=
 SANDRA NZKDUZEBNA; se wagga
 preili surewürstinna ALEKSANDRA ALEK=
 SANDRONNA; se wagga preili sure=
 würstinna MARIJA, ELZSWELHS ja
 KALHARJNA NZCHAJLONNA; se wag=
 ga proua surewürstinna MARIJA PAB=
 LDONNA ja temma abbikasa; se wagga
 proua surewürstinna Niderlandi kunnin=
 ginna ANNA PABLDONNA ja temma
 abbikasa peale, i. n. e.

Diakon ütleb:

Möttelgu se Jesand Jummal Dmmas

Rigis se kõige Pühhama Wallitsejia Sünodi ja meie issanda se kõige pühhitsettuma Pihkwa ja Liwlandi Ulema=pliskopi (nimmi), ja se Riia Piiskopi (nimmi) peale, nüid ja iggaweste, ja iggawesse ajjani.

Siis Preester:

Kõige teie, se Dige = ussu Risti = rahwa peale mõttelgu se Issand Jummal Ommas Rigis, nüid ja iggaweste, ja iggawesse ajjani.

Nõnda üttelgu ta, kui üks ainus Preester tenib, ja ilma Diafonita. Agga kui mittu Preestrid teniwad, siis üttelgu nemmad nõnda:

Diafon:

Mõttelgu se Issand Jummal Ommas

Rigis se wagga **JESSEBILITSESTJA**
 meie sure **JESANDA** kōige Wenne rigi
KETERT NZADUZ PABDWTSEHT
 peale, nuid ja iggaweste, ja iggawesse aijani.

Effimenne Preester :

LEMMU abbifasa se wagga **PRDUU**
KETSESTJAMA **ALERANDRA** **JED-**
DDNDWNA peale, nuid ja iggaweste, ja
 iggawesse aijani.

Leine Preester :

LEMMU **ENDNZPUNNNDUZJA**
 se wagga **JESANDA** **LEHESAREWZ-**
TSEHT ja **SUREWIRSETZ** **ALERAN-**
DRT NZADUZEWZTSEHT ja **LEMMU**
 abbifasa se wagga **PRDUU** **LEHESAREW-**
NA **MARJA** **ALERANDNDWNA**, ja

se wagga issanda surewürsti **RONSTAN-**
IZNY, **NZKDLVZ** ja **MZEHVZLZ** **MZ-**
KDLVZEBZTECHZ; se wagga issanda
MZEHVZLZ **PAWLDWBZTECHZ** ja tem-
 ma abbifasa se wagga proua surewürstinna
HLEENA **PAWLDWNA**; se wagga proua
 surewürstinna **MARZA** **NZKDLVZEBNA**
 ja temma abbifasa; se wagga preili sure-
 würstinna **DLEA** ja **ALRESMANNA** **MZ-**
KDLVZEBNA se wagga preili surewürs-
 tinna **ALRESMANNA** **ALRESMANNDW-**
NA; se wagga preili surewürstinna **MARZA**;
ELZEWELCHZ ja **KALHARZNA** **MZ-**
EHVZLWNA peale, j. n. e.

Kolmas Preester:

Se wagga proua surewürstinna **MARZA**

PAULSUNA ja temma abbikasa; se wagga
 proua surewürstinna Niderlandi kuninginna
 ANNA PAULSUNA ja temma abbikasa
 peale, nüid ja iggaweste, ja iggawesse ajiani.

Relias Preester:

Möttelgu se Jesand Jummal Dmmas
 Rigis se kõige Pühama Wallitseija Sü-
 nodi ja meie issanda se kõige pühitsettuma
 Pihkwa ja Liwlandi Ulema=piiskopi (nimmi),
 ja se Ria Piiskopi (nimmi) peale, nüid ja
 iggaweste, ja iggawesse ajiani.

**Wies Preester: (agga kui ei olle, jälle
 esimenne.)**

Rõige teie, se Dige = ussu Risti = rahwa
 peale möttelgu se Jesand Jummal Dmmas
 Rigis, nüid ja iggaweste, ja iggawesse ajiani.

Diakon, se pühha ukse läbbi sisse läinud, seisab parremal pool; ja kui Preester sisse tulleb, ütleb Diakon temmale:

Se Issand Jummal möttelgu so Preestridusse peale Sinmas Rigis. **Ja Preester temmale:**

Se Issand Jummal möttelgu so Diakonidusse peale Sinmas Rigis, nüid ja iggaweste, ja iggawesse aijani.

Ja Preester panneb siis pühha karrikat pühha laua peale, ja pühha taldrikut Diakoni peast wöttes, panneb ta sedda ka se pühha laua peale, üteldes:

Se ea=eenkujjulik Jofep, So kõige puh=tammad Jhhu pu pealt mahha wöttes, puhta linna sisse mähkiddes ja maggusa õnge=

degga ümberkattes, panni Tedda ühte ude auda.

Uuas lihhalikult, agga pörgus waimulikult, kui Jummal, paradisis rõõwliga, ja troni peal ollid Sa, o Kristus, So Jēsa ja Waimuga, kõiki täites ilmülleskirjutamatta.

So aud, o Kristus, meie üllesstõusmisse allikas, Ilmus kui ellutoja ja illusam, kui paradisi, ja elledam, kui kegi kuuningalik kodda.

Eiis wõttab ta se pühha taldriku ja karrika pealt fattet ärra, panneb tedda se pühha laua ühhele pole, wõttab Diakoni õlla pealt sedda suurt tekki mahha, ja suitsutes tedda, fattab ta temmaga neid pühha asju kinni, ütteldes:

Se ea=centfujjulik Jofep, So kõige puh=
tammad Jhhu pu pealt mahha wõttes,
puhta linna sisse mahkiddes, ja maggusa
õngedegga ümberkattes, panni Tedda
ühte ude auda.

Ja wõttes suitsutamisse riista Diafoni
Päest, suitsutab ta neid pühha asju kolm=
forda, ütteldes:

Õnnista, o Jhsand, Sinna elduffega
Sionid, jo sagu ehitud ülles Jersalema=
ma müirid. Siis sawad So mele parrast
ollemad need õiguste õhwrud, need anded
ja kõik põlletamisse õhwer; siis pannakse
wärsesid So altari peale.

Siis, andes suitsutamisse riista ärra
ja lastes omma felonit mahha, ja kum=

mardes pead, ütleb ta Diafonille:

Mõtle mo peale, o wend ja faastener.

Ja Diafon temmale:

Se Isfand Jummal möttelgu so Preeft-
ridusse peale Ommas Rigis.

**Siis ütleb Diafon Preestrille, kummar-
des ka omma pead, ja piddades omma
parrema kae Kolmesõrmega horarloni:**

Pallu minnu cest, pühha issand.

Ja Preester: Se Pühha Waim saab
so peale tulles, ja se kõige kõrgemma
wäggi sind warjamma.

Ja Diafon: Sesamma Waim saab
meiega ühhes tallitamma kõik meie ellu päwad.

Ja jälle temma: Mõtle mo peale,
pühha issand.

Ja Preeſter : Se Jēſand Jummal mōt-
telgu ſo peale Dmmas Rigiſ, ikka, nūid
ja iggaweſte, ja iggaweſſe ajjani.

Diakon : Amen, ja ſuud andeſ Preeſtri
parrema Pāele, lähheſ ta lähbi ſe pōhja-
poolſe ukſe, ja, aſtuddeſ omma paiga peale,
ūtleb ta :

Lāiendaggem omma palwet Jēſandalle.

Kor : Jēſand, eida armu.

Pallugem Jēſandat nende pūhha ette-
pantud andete pārraſt.

Kor : Jēſand, eida armu.

Pallugem Jēſandat ſelle pūhha templi
ja kōikide eeſt, keſ uſſu, ettemōtlemiſſe
ja Jummala irmuga temma ſiſſe kāiwad.

Kor : Jēſand eida armu.

Pallugem Jēsandat, et Ta meid pāes-
takš kōigest kurbdussest, wihhast ja āddast.

Kor: Jēsand, eida armu.

Ettetomisse palwe, pārrast sedda, kui
need pūhha Jummalikkud anded pūhha
laua peale on pantud:

Jēsand, kōige wāggewam Jummal,
Kes Sa üksi pūhha olled, ja wastuwōttad
sedda tānnu ohwrit nende kāest, kes Sind
appi üidwad kōigest sūddamest, wōtta
wastu ka meie pattuste palwid ja wi neid
So pūhha altari peale, ja te meid kōlb-
likuks, Sulle neid andid ja waimulikki
ohwirissid tua meie pattude ja rahwa rum-
malusse pārrast, ja lasse meid armu leida
So ees, ja meie ohwrid So mele pārrast

olla, ja So õntsad armu Waimu ellada
meie ja nēnde eesfeiswa andete ja kõige
So rahwa peal.

Diakon:

Wõtta meid wastu, lunnasta meid,
eida armu meie peale ja via meid, o Zum-
mal, So elduffega.

Kor: J̄sand, eida armu.

Pallugem J̄sandalt ühte tait, täielist,
pühha, wagga ja pattuta päwa.

Kor: Anna sedda, o J̄sand.

Pallugem J̄sandalt ühte wagga Ing-
lit, meie ingede ja ihhude truud eestkost-
jat ja faitsjat.

Kor: Anna sedda, o J̄sand.

Pallugem J̄sandalt meie pattude ja

pattustamiste andeksandmist ja ärralaskmist.

Ror: Anna sedda, o Jēsand.

Pallugem Jēsandalt sedda, mis on ea ja kassulinne meie ingedelle, ja rahhu kõige se ilmale.

Ror: Anna sedda, o Jēsand.

Pallugem Jēsandalt, meie üllelist ellu aega rahhu ja pattude kahhetsemisse sees lõppetatta.

Ror: Anna sedda, o Jēsand.

Pallugem ühte kristlikku, ilmaigusseta, ilmābbita, waggad ellu otsa, ja ühte ead kostmist se wiimse Kristusse kohtu ees.

Ror: Anna sedda, o Jēsand.

Meie pühha, puhta, õnnistud, ausa Wallitsejia Jummalala Emma ja iggawesse

Neitsi Maria peale kõige Pühhadegga mõt-
telde, anname meie isse ennast ja teine
teist ja kõiki meie ellu Kristussele Jum-
malalle.

Kor: Sinnule, o Jeesand.

Udus: So ainusündinnud Poija eldusse
lääbi, Kellega Sa ühtlasi So Pühha,
õntsa ja elluloja Waimuga õnnistud
olled, nüüd ja iggaweste, ja iggawesse
ajjani.

Kor: Amen.

Preester: Rahhu olgu teiega.

Kor: Ja sinu waimuga.

Diakon: Armastagem teine teist, et meie
ühhe melega tunnistaksime **Kor:** Sedda
Jeesad, ja Poega, ja Pühha Waimu,

sedda ühhelomalist ja ilmja-utmatlikku
Kolmainust.

**Preester kummardab kolm korda, salla
ütteldes:**

**Ma armastan Sind, o Jeesand, mo
wäggi, Jeesand, mo kindlus ja mo
warjupail. Kolm korda.**

**Ja ta annab suud nende pühha riis-
tadelle, mis Finni fattetud on, effite
se pühha taldriku, siis se pühha kar-
rika, siis se pühha laua järe peale,
mis ta ees on. Agga kui on faks ehk
ennam Preestrid, siis andwad ka need
kõik suud nende pühha riistadelle, ja üks
teise õlale. Se üllem neist ütleb siis:
Kristus on meie keskel. Ja se teine kos-**

tab, suud andes: Ja on, ja saab ollema.

Nõnda sammuti andwad ka need Diaakonid, kui neid kaks ehk kolm on, iggaüks suud omma horarionile, kos risti täht on, ja üks teise õhale, sedda samma üteldes, mis need Preestridki. Ka Diaakon kummardab seal, kos ta seisab, ja annab suud omma horarionile, kos risti täht on, ja üiab nõnda: Uks, uks, wõtkem tarkussiga tähhele panna.

Ja Preester wõttab sedda üllemat kattet ja oiab tedda nende pühha andete üle. Ugga kui mittu Preestrid teniwad, siis wõttwad nemmad ühtlaks sedda pühha üllemat kattet ja oidwad nemmad tedda nende pühha andete üle, lehwitattes ja üteldes

isse endalle, kui ka rahwasli, sedda ussu
tunnistust:

Minna ussun se ainu Jummal se
Jesha, se kõige Wäggewamma, se taewa ning
ma ja kõige nähtawwa ja ilmnähtawwa Loja
sisse; ja se ainu Jssanda Jesusse Kristusse,
se ainusündinnud Jummal Poija sisse, Kes
Jesast on sündinnud enne kõi aegi,
Walguš Walguffest, tõssine Jummal tõssi-
fest Jummalast, sündinnud, mitte lodud,
Jesaga ühhelomalinne, Kelle läbbi kõi lodud
on. Meie innimeste parrast, ja meie lunnas-
tamisse parrast mahha tulnud taewast ja
lihha sisse sanud se Pühha Waimu ja se
Neitsi Maria läbbi, ja innimeffeks sanud;
meie parrast risti lödud Pontsiusse Pila-

tusse al, ja kannatannud ja mahhamaetud,
 ja ülesstõusnud kolmandamal päeval kir-
 jade järrele; ja ülesslainud taewa, ja istub
 Jesa parremal kael, ja sealt saab ta jälle
 tullesema auga kohut mõistma ellawatte ja
 surnutte üle, ja Lemma rigil ei sa otsa
 ollema. Ja se Pühha Waimu, se Jesanda
 se Elluloja sisse, Kes Jesast on wälja
 lainud, Redda Jesa ja Pojjaga ühtlasi
 kummardakse ja austakse, ja Kes Proh-
 wetite läbbi rääkinud on. Ühhe pühha,
 Kogudustest sisse saetud ja Apostlikku Ker-
 rikku sisse. Tunnistan ühte Kristmist pattude
 andeksandmisses, lotan surnutte üles-
 tõusmist ja ühte tullesema aja ellu. Amen.

Diakon: Seiskem easte, seiskem irmuga,

wõtkem tähhele panna, sedda pühha ette-
tomist rahhu sees ettetua.

Kor: Rahhu armu, fidu ohwrit.

Preester, sedda üllemat fattet nende
pühha riistade pealt wõttes ja neile suud
andes, panneb neid ühte kofku, üteldes:
Jesanda eldus.

Ja Diakon lähheb kummardattes se pühha
altari jure, ja wõttes wehiku, wehhib ta
neid pühha riistu waggaduffega,

Uidus: Meie Jesanda Jesusse Kristusse
eldus ja Jummal ja Issa arm ja Pühha
Waimu ühhendus olgu teie kõikidegga.

Kor: Ja sinnu waimuga.

Preester: Üllendagem omma süddamid.

Kor: Meie üllendamme neid Jesanda pole.

Preester : Tännagem Jesandat.

Kor : On äige ja kohhus, kummardatta
Jesad, ja Poega ja Pühha Waimu,
sedda ühhelomalist ja ilmja = utmatlikku
Kolmainust.

Preester palub :

On äige ja kohhus, Sulle laulta,
Sind õnnistatta, Sind kitta, Sind tän-
nada, Sind kummardatta iggas Sinnu
Kigi paigas; sest Sinna olled Zummal
ilmüllesrääkimatta, ilmüllesarwamatta, ilm-
nähtaw, ilmkättesadaw; ikka ollew, sel
sammal wisil ollew, Sinna ja Sinnu ainu-
sündinnud Poeg, ja Sinnu Pühha Waim.
Sa töid meid ei ühhestki ollemissest olle-
misse sisse, ja meid langenuid tõstsid Sa

jälle ülleß, ja Sa ei jätnud mahha kõiki
 tehhes, kuni Sa meid ülleß taewa wiid
 ja meile So tulawat Riki kingid. Selle
 kõige eest tänname meie Sind ja Sinnu
 ainusündinnut Poega ja Sinnu Pühha
 Waimu; kõige eateggemiste eest, mis meie
 teame, ja mis meie ei tea, nähtawwa ja
 ilmnähtawatte eest, mis meie wastu sündin-
 nud on; ka selle tenistusse eest, mis Sa
 meie kääst wastu wõtta kõlbawwaks teggid,
 ehk kül tuhhat Peainglitest ja kümme tuhhat
 Inglitest, kuetiwalißed ja paljusilmalißed
 Cherubimid ja Serafimid, kõrged, tiwalißed,
 So ümber seiswad.

Uldus: Wõidu laulu lautes, üides,
 õigates ja üteldes.

Kor: Pühha, Pühha, Pühha on Jssand Isebaath; taewass ja ma on täis Sinnu au; hosianna kõrgel, õnnistud on, kes tulleb Jssanda nimmel, hosianna kõrgel.

Ja siin jälle Diakon, wõttes sedda pühha tähkefest pühha taldriku pealt, lööb temma risti tähte ta ülle ja, andes talle suud, panneb ta tedda taggasi. Siis lähheb ta ja astub ta parremalle pole, wõttab wehikku kätte ja wehib temmaga tassa kõige ettewatamisse ja irmuga nende pühha riistade ülle, et kårbsed ehk muud nisugused muttukessed peale ei lähhe. Agga kui wehikut ei olle, siis teeb ta sedda fattega.

Ja Preester pallub:

Nende õntsa wäggedegga, o Jēsand
 innimesse Armastajja, üiame ja ütlemme
 ka meie: Pühha, kõige Pühham olled
 Sinna, ja Sinnu ainusündinnud Poeg,
 ja Sinnu Pühha Waim; Pühha, kõige
 Pühham olled Sinna, ja suur on Sinnu
 au, Kes Sa omma ilma nõnda armas-
 tassid, et Sa Dmna ainusündinnud Poega
 ärraandsid, et kegi, kes Temma sisse ussub,
 ukka ei sa, waid iggawest ellu parrib;
 Kes, tullēs ja kõiki käske meie eest täites,
 sel õsel, kui Tedda ärra anti, ehk kui
 Temma Jffe Ennast ärra andis se ilma ellu
 eest, leiba wõttis Dmna pühha, puhta
 ja ilmwiggata kätte, tannas, tedda õnnistas,
 pühhandas; murdis ja Dmna pühha

Jüngritelle ja Apostlitelle andis, üteldes :

Udus : Wõtke, söge, se on Minnu
Ihhu, mis teie eest murtakse pattude an-
deksandmisses.

Kor : Amen.

Kui se üteldud on, näitab Diafon
Preestrille pühha taldrikut, ja peab omma
parrema kae kolme sõrmea horarioni.
Nõnda sammuti ka, kui Preester ütleb :
Soge temma seest kõi, näitab ta pühha
karrikat.

Preester falla : Nõnda sammuti ka sedda
karrikat parrast õhtu sõma-aega, üteldes :

Udus : Soge temma seest kõi, se on
Minnu Weri Ue = Sædusse sees, mis teie
ja mitmette eest ärra wallatakse pattude

andeksandmisses.

Kor: Amen.

Ja Preester pallub:

Sepärrast sedda õntsaksteggewat pääsku
mälletattes, ja kõiki, mis meie pärrast
sündis: Lemma Risti, Lemma auda,
Lemna kolmandamma päwalist üllestõus-
mist, Lemma taewa minnemist, Lemma
parremal päel istumist, Lemma teist ja
suurt jälletullemist.

Udus: Tõme meie Sulle Sinnu Dmna
Sinna Dmmast kõiges ja kõige eest.

Kui se üteldud on, panneb Diakon
wehhiu ärra, ja panneb omma kässi rist-
tati, ja tõstes pühha taldrikut ja pühha
farrikat, kummardab ta allandlikkult.

Kor: Sind laulame meie, Sind õnnis-
tamme meie, Sind tänname meie, o Jhs-
sand, ja Sind passume meie, o meie Jummal.

Ja Preester passub:

Wael tome meie Sulle sedda waimu-
likku ja iluwerreta tenistust, ja üiame ja
passume ja nõuame meie, sada meie ja
nende eesseeiswa andete peale Dmna Pühha
Waimu.

**Diakon panneb wehiku ärra, lähheb
Preestri jure, ja mõllemad kummardawwad
kolm korda se pühha laua ees, isse enne-
ses passudes ja ütteldes:**

Jhsand, Kes Sa omma Pühha Waimu
mahha saatsid Dmna Apostilite peale kol-
mandammal tunnil, ärra wõtta tedda

mitte meilt ärra, Sa Önnis, waid uenda
meid, kes meie Sind pallume.

Wers: Lo mulle, o Jummal, ühte
pühast süddant, ja uenda mo sees ühte
diget waimu üles.

Weel: Issand, Kes Sa Dmna Pühha
Waimu . . .

Wers: Ürra lükkä mind mitte ärra
Dmna palle cest, ja ärra wötta mitte
Dmna Pühha Waimu minnult ärra.

Ja jälle: Issand, Kes Sa Dmna
Pühha Waimu . . .

**Eiis Diafon, kunnardes omma pead ja
näidates horarioniga se pühha lewa peale,
ütleb falla:**

Önnista, issand, sedda pühha leiba.

**Ja Preeſter, ülleſtöſtes, teeb kolm
forda riſti tähte nende pühha andete peale,
üteldes :**

**Ja te ſedda leiba So Kriſtuſe kalliks
Ihhuks. Diafon : Amen.**

**Ja jälle Diafon : Önniſta, iſſand,
ſedda pühha karrikat.**

**Ja Preeſter, Önniſtes tedda, ütleb :
Ja ka ſedda, miſ ſelle karrika ſees on,
Kriſtuſe kalliks Werreks.**

Diafon : Amen.

**Ja jälle ütleb Diafon, möllemä pühha
ande peale näidates : Önniſta, iſſand,
möllemit.**

**Preeſter, Önniſtes möllemat pühha annet,
ütleb : Mudes neid So Pühha Waimu läbbi.**

Diakon: Amen, amen, amen.

**Diakon, pead Preestri ette kummardes,
ütleb:** Mõttele mo peale, pühha issand.

Ja Preester ütleb:

Se Isand Jummal mõttelgu So peale
Dummas Rigis, ikka, nüüd ja iggaweste,
ja iggawesse aijani.

Diakon ütleb: Amen, lähheb ja, seis-
tes se esimesse kohha peal, wõttab ta
wehkiu ja wehhib ta sellega neid pühha
andid kui ennegi.

Ja Preester pallub:

Et nemmad neile offawõtjatele ollema
saaks inge kassinussiks, pattude andeks
andmissiks, Pühha Waimu ühhendussiks,
Laewa=rigi täiendussiks, ja julgussiks Sinnu

sisse, mitte koftu ehk ukkamõistmisse sisse.

Weel tome meie Sulle sedda waimu-
likku tenistust nende ussu sees ingawwa
Wanna:issade, Issade, Patriarchide, Proh-
wetite, Apostlite, Õppetajiate, Ewangelis-
tide, Kannatajiate, So Tunnistajiate, Kassi-
natte ja igga ðige inge eest, kes ussu sees surri.

Diafon suitsutab pühha lauda ümber-
ringi, ja nimmetab ellawatteft ja furnu-
teft neid, kedda ta tahhab.

Ja Preeſter üiab:

Kõige ennamast meie Pühha, puhta
õnnistud, austud Wallitsejja Zummala
Emma ja iggawesse Neitsi Maria eest.

Kor laulab:

Dn kohhus, tõe-usses õntsaks kita Sind

Jummala Emmad, Sind iggaweste õnnis-
tud ja ilmpuudlikku ja meie Jummala
Emmad.

Res Sa Pühham olled, kui Cherubimid,
ja ilmotsata ausam, kui Serafimid, Res
Sa ilm ukkasamata Jummalat sedda Sõnna
sunnitassid, Sind tõssisi Jummala Emmad
üllendamme meie.

Diakon nimmetab diptüchit, se on:
furnütte mälletust.

Ja Preester pallub:

Se pühha Johannesse, se Prohweti,
Eelkäia ja Ristija, nende pühha ausa kõige
fidetumma Apostlite, ja selle pühha (nimmi)
eest, kelle mälletust meie pühhitsemme ja
kõige Sinnu Pühhade eest; nende palwete

pârrast tulle meid katsma, o Zummal, ja môtte kôikide peale, kes on ingamma lâinud se iggawesse ellu ûllesstôusmisse lotusse sees; ja lasse neid ingada, kos So palle walgus paistab.

Weel pallume meie Sind, môtte, o Isand, igga Dige=ussu Piiskopidusse peale, kes digest So tõe sônna ôiendab; igga Presbüteridusse ja Diafonidusse peale Kristusse sees, ja kôige se Preestrilikku jârgmisse peale.

Weel tome meie. Sulle sedda waimulikku tenistust kôige ilma, se pûhha, Roggudustest sisse sâetud ja apostlikku Kerriku ja nende cest, kes puhtusse ja ausa ellu sees ellamad; se wagga **ISEEWALLZ.**

SEZZA meie ſure JSEANNA kőige Benne
 rigi KEJERNZ NZKDŁAZ PŁBŁDŁZ-
 TEEHJ, ja TEMMA abbikaſa ſe wagga
 pNDUA KEJSEKJNNA UŁEKSEANNDNA
 SEDDNDWNA; TEMMA TNDNZ-
 PŪKMANNDUZZA, ſe wagga JSEANNA
 TSHSEKWBZTEEHJ SUREWŪRS-
 TZ UŁEKSEANNDNZ NZKDŁAZWBZ-
 TEEHJ ja TEMMA abbikaſa ſe wagga
 pNDUA TSHSEKWBNA MANZZA UŁEK-
 SEANNDNDWNA; ſe wagga iſſanda ſure-
 wŪrſti KDNSEANNTZNZ, NZKDŁAZ ja
 NZEHUZZ NZKDŁAZWBZTEEHJ; ſe
 wagga iſſanda ſurewŪrſti NZEHUZZ
 PŁBŁDŁZTEEHJ ja temma abbikaſa
 ſe wagga proua ſurewŪrſtinna HLEENA

PAULOWNA; se wagga proua surewürs-
 tinna MARIJA NZKOLAJEWNA ja temma
 abbikasa; se wagga preili surewürstinna
 DLOJA ja ALEXANDRA NZKOLAJEW-
 NA; se wagga preili surewürstinna ALEX-
 SANDRA ALEXANDROWNA; se wag-
 ga preili surewürstinna MARIJA, ELISA-
 BETHJ ja KATHARINA NZSCHA-
 LDOWNA; se wagga proua surewürstinna
 MARIJA PAULOWNA ja temma abbi-
 kasa; se wagga proua surewürstinna Ni-
 derlandi kuninginna ANNA PAULOWNA
 ja temma abbikasa, kõiige palati ja nende
 sda wäggede eest. Anna neile, o Issand,
 ühte rahhulist wallitsust, et ka meie nende
 waiksusse sees ühte tassast ja waiksed ellu

ellaksimme kõige waggadusse ja puhtusse sees.

Pärast wersi laulmist ülab Preester :

Essiteks mõtle, o Jeesand, se kõige Pühama Wallitsejja Sünodi peale, kedda Sa Dmna pühha Kerrikuttele kinkissid, olles rahhu sees täielinne, puhhas, terve pikka=calinne, õigest So tõe sõnna diendes.

Ja lauljad laulwad : Kõikide, ja kõige peale.

Diakon loeb ellawatte mälletust. Ja Preester pallub :

Mõtle, o Jeesand, selle linna peale, selle sees meie ellame, ja igga linna ja ma ja nende peale, kes ussuga nende sees ellawad. Mõtle, o Jeesand, nende peale, kes reisiwad merre ja ma peal; nende

peale, kes aiged on, kes kannatanwad,
 kes finni on, ja nende lunnastamisse peale.
 Mõtlet, o Jesand, nende peale, kes kassu
 ja ead tewad So pühha Kerrikutte sees,
 ja nende peale, kes mõtlewad waeste
 peale; ja sada meie kõikide peale So eldust.

Üldus:

Ja lasse meid ühhe su ja ühhe südda:
 megga kita ja laulta So kõige kallimat
 ja suurt nimme, Sinnu se Jesa ja se
 Pojja ja se Pühha Waimu nimme, nüid
 ja iggaweste, ja iggawesse ajiani.

Kor: Amen.

Üldus: Ja se sure Jummala ja meie
 Lunnastajja Jesusse Kristusse allastus ol-
 gu teie kõikidegga.

Kor: Ja sinnu waimuga.

Diakon, wöttes aega Preestri läest ja minnes om:na säedlikku kohha peale, ütleb:

Aõikide Pühhade peale mõtteldes, pallugem meie weel ja weel Issandat rahhu sees.

Kor: Issand, eida armu.

Pallugem Issandat nende ettetodud ja pühhitsettud andete eest.

Kor: Issand, eida armu.

Pallugem et se innimesse Armastajja meie Jummal, Kes neid wastu wõttab Omma pühha, taewalikku ja waimulikku altari peale Talle ühheks maggusaks waimulikkuks õngeks, meile Jummalikku eldust ja Pühha Waimu annet sadaks.

Kor: Issand, eida armu.

Pallugem Jssandat, et Temma meid
pæstaks fõigest kurbdussest, wihhast ja
åddast.

Kor: Jssand, eida armu.

Ja Preester pallub:

Sinnu kätte, o Jssand innimesse Ar-
mastajja, anname meie fõiki omma ellu
ja lotust, ja nõuame ja pallume ja
üiame meie, te meid fõibliffuks, ossa
sada neist Sinnu taewaliffist ja irniffist
Salla=ustest, sellest pühhast ja wainuliffust
lauast, puhta süddame tunnistuffega, pat-
tude jätmisses ja pattustamiste andeks=
andmisses, Pühha Waimu ühhendusses,
Taewa=rigi pärrandusses, julgusses Sinnu
sisse, mitte kohtu ehk ukkamõistmisse sisse.

Diakon :

Wõtta meid wastu, lunnasta meid,
eida armu meie peale ja oia meid, o
Jummal, So elduffega.

Kor : J̄sand, eida armu.

Pallugem J̄sandalt ühte tait, t̄ielist,
pühha, wagga, ja pattuta p̄awa.

Kor : Anna sedda, o J̄sand.

Pallugem J̄sandalt ühte wagga Inglit,
meie ingede ja ihhude truud eess̄eisjat ja
kalt̄sjat.

Kor : Anna sedda, o J̄sand.

Pallugem J̄sandalt meie pattude ja
pattustamiste andeksandmist ja j̄tmist.

Kor : Anna sedda, o J̄sand.

Pallugem sedda J̄sandalt, mis on ea

ja kassulinne meie ingedelle, ja rahhu se
ilmale.

Ror: Anna sedda, o Jhsand.

Pallugem Jhsandalt, meie üllist ellu
aega rahhu ja pattude kahhetsemisse sees
lõppetatta.

Ror: Anna sedda, o Jhsand.

Pallugem ühte Kristlikku, ilmaiguffeta,
åbbita ja waggad ellu otsa, ja ühte ead
kostmist se wiimse Kristusse kohtu ees.

Ror: Anna sedda, o Jhsand.

Ussu ühhendust ja Pühha Waimu ossa-
samist palludes, anname meie isse ennast
ja teine teist ja kõiki meie ellu Kristusese
Jummalalle.

Ror: Sinnule, o Jhsand.

Preester, üidus :

Ja te meid kõlblikkuks, o Jeesand, julgusega ja ilmukkamõistmatta Sinnu se taewalikku Jēsa Jummalala pole üida tohtida ja ütelda :

Rahwas :

Jēsa meie, Kes Sa olled taewas, pühhitsettud sagu Sinnu nimmi, tulgu meile Sinnu riik, Sinnu tahtminne sündku kui taewas, nõnda ka ma peal, meie iggapäwast leiba anna meile tänapäew, ja anna meile andeks meie wõllad, kui meie andeks anname omma wõlglastele, ja ärra sada meid mitte kiusatusse sisse, waid päästa meid ärra sest kurjast.

Preester : Sest Sinnu pärralt on se

riik ja se wäggi ja se au, Sinnu se
 Issa ja se Poija ja se Pühha Waimu
 pärralt, nüid ja iggaweste, ja iggawesse
 aijani.

Kor: Amen.

Siis: Rahhu olgu kõikidegga.

Kor: Ja Sinnu waimuga.

Diakon: Kunnardagge omma pead Issa
 sanda ette.

Kor: Sinnu ette, o Issand.

Ja Preester pallub:

Meie tänname Sind, Sa ilmnähtaw
 Kunningas, Kes Sa Dnma ilmüllesarwa-
 matta wäe läbbi kõiki lonud olled, ja
 Dnma rohke eldusse läbbi ei ühhestki olle-
 missest ollemisse süsse saatsid, wata, o Iss-

sand, taewast mahha kõikide peale, kes
 onma pead So ette kummardawwad; sest
 nemmad ei kummarda lihha egga werd,
 waid Sind, sedda irmsat Jummalat. Jagga
 siis, o Jhsand, neid meie ees seiswid andid
 wälja meile kõigile kassuks igga ühhe tar-
 witsusse järrele: sõudjategga sõua Sa,
 reisiategga reisi Sa ühhes, aigid te Sa
 terweks, Sa ingede ja ihhude arst.

Udus: So ainusündinnud Pojja õn-
 nistusse, ja eldusse, ja innimesse armu
 läbbi, Kellega Sa ühtlasi se Pühha ja
 ea ja elluloja Waimuga õnnistud olled
 nüid ja iggaweste, ja iggawesse ajiani.

Kor: Amen.

Ja Preester pallub:

Wata meie peale, o Jeesand Jeesus Kristus, meie Jummal, Dummast pühkast ellumajjast ja Dumba Rigi aujärje pealt, ja tulle meid pühhitsemma, Kes Sa üllewel istud Jēsaga, ja ka siin ilmnähraw meiega ühhes olled, ja te meid kõlblikuks, So wäggewa kae läbbi Sinnu pühkast Jhhu ja Sinnu kallist Werd meile ja meie läbbi kõige se rahwalle wälja jaggada.

Kui sedda palwet üteldakse, kõidab Diakon, seisest pühha ukse ees, endalle horarioni ümber ristati. Siis kummar-
dab Preester ja nõnda ka Diakon selle lamina kohha peal, kos ta seisab, ja ütleb tassa, kolm korda: O Jummal, pühhasta mind pattust ja eida armu mo peale.

Kui Diakon agga näeb, et Preester kääst wälja firrutab ja pühha leiba pudub,

pühha ettetomist tehha, siis üiab ta:
 Wättem tähhele panna. Preester, tõstes
 pühha leiba ülleis, üiab: Pühha Pühhadelle.

Kor: Üks Pühha, üks Issand Jesus
 Kristus Jummal se Issa auks, amen.

Eiis laulwad forid selle päwa ehk ühhe
 Pühha ühhendust. Diakon lähheb pühha
 altari jure ja, astuddes Preestri parremalle
 päele, kes pühha leiba peab, ütleb ta:

Murra, issand, sedda pühha leiba.

Preester, kes tedda neljaks tükkiks mur-
 rab ettevatamisse ja waggaduffega, ütleb:

Sedda Jummal Talle murtake fatki ja
 jaetakse wälja, murtud ja mitte jaetud,
 ikka södud ja ialgi otsa sadud, waid kõiki,
 kes wõtwad, pühhitsettes.

Pähha talle ja:utamissest.

Sul, Preester, kes sa sedda pühha talle

ja-utad, tulleb teada wötta, et sa neid
 tükkikeisi üllespäädad risti tähhe järrele se
 pühha taldriku peale, täht ülles pole,
 nõnda kui ta effite olli, kui sa tedda
 ja-utassid. Sedda tükki IHC panne se
 pühha taldriku üllemalle pole, mis ommiku
 pool on. Sedda tükki XC allamalle pole,
 mis õhtu pool on. HI pöhja pole, ja
 KA lõuna pole, kuidas se siin üllespantud on.

Sedda tükki IHC wöttes, panne sa pühha

karrika sisse; sedda tükki XC jagga Preestri-
 telle ja Diafonidelle. Need kaks pühha
 tükki HI ja KA lõika sa lauale minne-
 jattele ni palju weikse tükkikeste sisse,
 kui palju so arwamisse järrele wajja on.
 Ugga neist tükkidest, mis se Pühha Zum-
 mala Emma ehk nende ühheksa pühha
 järgmiste pärralt on, ärra anna kellegille;
 ükspäiniss neist kahhest üllejäänuiist Pühha
 Talle tükkidest jagga wälja. Selle jure
 tulleb sul weel sedda tãhhele panna, et
 sa, kui sa sedda Zummalißku Isanda Werd
 soja wega seggad, siis so arwamisse jär-
 rele nõnda palju sest sisse wallad, kui kõigile
 lauale minnejattele tarwis on. Nõnda
 sammuti ka, kui sa sedda Pühha Talle

tappad; siis panne nõnda palju wina ja
 wet sisse, kui kõigile tarwis on. Pär-
 rast sedda ärra walla enam middagi sisse,
 kui ükspäiniss; siis, kui neid sõnnu üttel-
 dakse: Pühha Pühhadelle, ja nõnda sõda
 neid kõiki neist. Siis ütleb Diafon, näis-
 dates horarioniga pühha karrika peale:

Läida, issand, sedda pühha karrikat.

Preester, wõttes sedda üllewel pool
 seiswat tükikest, IHC, teeb temmaga risti
 tähte se pühha karrika peale, üteldes:
 Pühha Waimu täiendus, ja panneb tedda
 siis nõnda se pühha karrika sisse.

Diafon: Amen.

Ja, wõttes sojust, ütleb ta Preestriile:

Õnnista, issand, sedda sojust.

Ja Preeſter õnniſtab tedda, üteldes:
 Õnniſtud on So Pühade ſojus ikka,
 nüüd ja iggaweste, ja iggawesse ajjani, amen.

**Ja Diafon wallab riſtati pühha karrika
 fiſſe, kui palju wajja on, üteldes:**

Se uſſu ſojus on täis Pühha Waimu,
 amen. **Ja pannes ſedda ſojuſt kõrwale,**

**aſtab ta nattuſenne laugemalle, ja Preeſ-
 ter ütleb:**

Diafon aſtu liggi.

**Ja Diafon, jure tulles, kummardab
 waggaduffega, andeksandmiſt palludes. Ja
 Preeſter, kes pühha leiba peab, annab
 ſedda Diafonille. Diafon, ſaud andes ſe
 andja läele, wõttab ſedda pühha leiba,
 üteldes.**

Unna mulle, o issand, sedda meie Iis-
sanda ja Jummala ja Önnisteggija Jesusse
Kristusse kallist ja pühha Iihu.

Ja Preester ütleb :

Nimmi, Diafonille antakse sedda meie
Iisanda ja Jummala ja Önnisteggija Jes-
susse Kristusse kallist ja pühha Iihu pat-
tude andeksandmisseks ja iggawesseks elluks.

**Ja lähheb se pühha laua tahha, kum-
mardes pead, ja pallub nõnda kui Prees-
tergi. Preester, nõnda sammuti ka wõt-
tes ühte tükkifest sest pühhasst lewast, ütleb :**

Mei Iisanda ja Jummala ja Önnis-
teggija Jesusse Kristusse kallist ja pühha
Iihu antakse ka mulle (nimmi), Preest-
rille pattude andeksandmisseks ja igga-

wessels elluks. **Ja** kummardes pead,
übleb ta: Issand, ma ussun ja tunnis-
 tan, et Sinna tõeste Kristus, se ellawa
 Jummalaga Poeg olled, Kes ihna sisse tuli,
 pattusid lunnastamma, kelle seas minna
 se esimenne ollen. Weel ussun ma, et
 se on Sinnu kõige puhtam Jhhu ja se
 Sinnu kõige kallim Verri. Ma pallun
 Sind leparrast, eida armu minnu peale,
 ja anna mulle andeks mo pattusid, mis
 ma tahtmissega ja ilmtahtmatta, sõnnaga,
 teuga, teadmissega ja ilmtadmatta teinud
 ollen, ja te mind kõlblikuks, ilmukkamõist-
 matta So pühha Sallauste offalisseks sada,
 pattude andeksandmisses ja iggawesses
 elluks. **Sis:**

Wötta mind tänna wastu, o Zummala
 Poeg, kui Sinnu pühha õhtu sõma = ajja
 offalist; sest ma ei tahha mitte kui Sinnu
 waenlanne sedda Salla = ust tunnistatta, ei
 suud Sulle anda, kui Judas, waid ma
 tunnistan Sind, kui se rõwel: mötlemo
 peale Dmmas rigis, o Jესand.

Hrgu sagu So pühha Salla = uste ossa =
 wötminne, o Jესand, mulle mitte kohtuks
 ehk ukkamõistmisses, waid mo inge ja
 mo ihhu parrandusses.

Ja siis sõwad neimad, mis kääs on,
 irmuga ja kõige kindla lotussega. Siis
 tõstes üles wõttab Preester mõllema
 kääga sedda pühha karrikat kattega, wõt =
 tab temma seest kolm korda, üteldes:

Minna se Zummala sullane, Preester
(nimmi) wöttan sedda Jesanda ja Zum-
mala ja meie Önnisteggija Jesusse Kris-
tusse kallist ja pühha Word, minnu pat-
tude andeksandmisses ja iggawesses ellus,
amen.

**Ja siis pühhib ta omma suud ja sedda
pühha karrikat kattega, mis ta käes on,
ära, ja ütleb:**

Wata, se on mo suud puutnud, ja se
wöttab mo üllekohhut ära, ja puhhastab
mo pattussid. **Ellis öikab ta Diafonit,
ütteldes:**

Astu jure, Diafon.

**Ja Diafon lähheb jure, kummardab
üks-kord, ütteldes:**

Wata, ma tullen se ilmsurrelikku Run-
ninga jure, **ja: J**esand, ma ussun ja
tunnistan, **kõik nõnda, kut üllemal, —**
142 lehhe pole peal. **Ja Preester ütleb:**

Se Jummala sullane Diafon (nimmi)
wõttab sedda Jesanda ja Jummala ja
meie Õnnisteggija Jesusse Kristusse kallist
ja pühha Werd, pattude andeksandmisselks
ja iggawesselks elluks.

Kui Diafon on sõnud, ütleb Preester:

Wata, se on so suud puutnud, ja se
wõttab so üllekohhut ärra, ja puhhastab
so pattussid.

Bata: **Siin tulleb teada, et kut on, kes pühha**
Salla=uste ossa sada tahtwad, siis Pres-
ter neid pühha Talle järrele jänud kahte

tükki, HI ja KA, weifessiks tükkifessiks murrab, nõnda et wõtjatele kül on; ja siis, pannes neid se pühha karrika sisse, sõdab ta neid prugi järrele Jhesanda Jhust ja Werrest kõige ettewatamissaga. Agga ta sõdab neid essite siis, kui Diakon ütleb:

Ästugge jure Jummalala irmu ja ussuga.

Siis lähwad jure, kes lauale minna tahtwad, üks teise järrele, ja kummardawwad kõige allandusse ja irmuga, kassi ristati rinna peal oides. Siis wõttab ta Jummalikku Salla=ust, ja Preester, kes tedda sõdab, ütleb:

Se Jummalala fullane (nimmi) wõttab sedda Jhesanda ja Jummalala ja meie Önnis=teggija Jhesusse-Kristusse kallist ja pühha Jhhu ja Werd, omma pattude andeksand=

miffeks ja iggaweffeks elluks.

Ja siis pühhib ta temmal temma suud ärra se pühha fattega, ja se ossa saja annab suud karrikalle, ja lähheb kummardes ärra. Siis, wõttes Diakon sedda pühha taldrikut pühha karrika ülle, ütleb üllestõusmisse laulussid :

Kristusse üllestõusmist näinud olles, kummardamme meie sedda Pühha Jesandat Jesust, Kes üksi ilmpattuta on. Meie kummardamme So Risti, o Kristus, ja laulame ja kildame So pühha üllestõusmist; sest Sinna olled meie Jummal, peale Sind ei tunne meie keddagi muud; Sinnu nimme nimmetamme meie. Tulge kõik uskjad, kummardagem sedda pühha Kristusse üllestõusmist; sest wata, Risti läbbi tulli rõõm kõige ilmale; ikka Jesandat kites

laulgem Temma ülesstõusmist; Kes Ta,
Risti wallu kannatattes, surma läbbi surma
uffass.

Walgusta, walgusta ennast, o uus Je-
rusalem, sest se Jssanda au sai paistma so
peale, õiska nüid ja rõmustelle ennast,
o Sion! agga Sinna, o puhhas Jum-
mala Emma, ehhitelle ennast Dmma Sün-
nitusse ülesstõismissesse ülle.

O suur ja pühha Pasa, Kristus! O
tarfus, ja Jummalala lõnna ja wäggi, anna
meile ikka enam So offaliffeks sada So
Rigi õhtuta päwa sees.

**Eiis pühhib ta neid pühha käsnaaga
eastte ettewatamisse ja waggadussessa, ja
ütleb neid sõnnu:**

Wesse, o Jssand, nende siin nimmetud
pattud ärra So puhta Werrega, Pühhade

palwete läbbi.

Ja fattab sedda pühha karrikat kate-
tega kinni, ja panneb nõnda sammuti ka
se pühha taloriku üle sedda tähhekest ja
kattid. **Eiis** ütleb Preester tannu palwet:

Meie tanname Sind, o Issand inni-
messe Armastajja, Sa meie ingede kateg-
gija, et Sa ka sel paergussel päwal meid
So pühha ja ilmsurrelikku Salla=uste ossa-
lisseks teha wötsid; dienda meie teed,
kinnita meid So irmu sees kōiki, kaitse
meie ellu, dienda meie jälgi se pühha
Zummala Emma ja iggawesse Neitsi Ma-
ria ja kōige So Pühhade palwete ja pal-
lumiste läbbi.

Eiis tehakse need pühha altari ukse-
lahti, ja Diafon, kummardes üks ford,
wöttab karrikat waggadussiega kätte, lähheb

usse peale, ja tõstes tedda üles, näitab ta tedda rahwalle, üteldes:

Stugge jure Jummal irmu ja ussuga.

Kor: Õnnistud on, Kes tulleb Jēfanda nimmel, Jēfand Jummal, ja Lemma ilmus ka meile.

Preester õnnistab siis rahwast: Lunnasta, o Jummal, Õmma rahwast, ja õnnista Õmma pārrisõssa.

Eiis lähwad Preester ja Diafon pūhha laua jure, ja Preester suitsutab tedda kolm korda, üteldes isse enneses:

Üllenda Ennast taewa pole, o Jummal, ja kõige se ma peal olgu So au. **Kor:** Meie nāggime sedda tõssist walgust, saine taewalikku Waimu, leidsimme sedda õiget usku, kummardamme sedda ilmja=utmat=likku Kolmainust; sest Lemma on meid

lunnastannud.

Siis, wöttes Preeſter ſedda pühha talbri-
kut, panneb ta tedda Diafoni pea peale, ja
Diafon, wöttes tedda waggaduffega, watab
läbbi ukſe ilm middagi ütlematta, lähheb
ettepannemiffe jure ja panneb tedda ſinna.
Preeſter, kummardes ja wöttes pühha
karrifat, ja pöörtes ennast ukſe pole, wa-
dates rahwa peale, ütleb ſalla: Önniſtud
on meie Jummal, ja köwwaste: Ikka,
nüid ja iggaweste, ja iggawesse aijani.

Ror: Amen.

Mei ſu ſagu täis Sinnu kituſt, o Is-
ſand, et meie laulaſ So au, et Sa meid
Dinna pühha, Jummalikku, ilmsurrelikku
ja elluloja Salla=uste offaliffeks tehha wöt-
ſid; oia meid So pühha=uffes, et meie
iggapääw So öigust öppiks. Halleluja,

halleluja, halleluja.

**Ja Diafon, minnes se pöbjapoolse
usse läbbi, ja astuddes omma paika, ütleb :**

**Tõuskem üleses, kes meie nende Jum-
malikku, pühha, puhta, ilmsurrelikku, tae-
walikku ja elluloja, irmsa, Kristusse Salla-
uste ossa wõtsimme, tännagem kõiblikult
Jesandat.**

Kor: Jesand, eida armu.

**Wõtta meid wästu, lunnasta meid, eida
armu meie peale ja oia meid, o Jummal,
So eldussega.**

Kor: Jesand, eida armu.

**Palludes ühte kõik täit, täielist, pühha,
wagga ja pattuta päwa, anname meie
isse ennast ja teine teist ja kõiki meie ellu
Kristussele Jummalalle.**

Kor: Sinnule, o Jesand.

Preeſter, oides Ewangeliumit püſti,
wajjutab laud rättikut fokku, teeb risti
temma peale ja üiab: Seſt Sinna olled
meie pühhiſus, ja Sulle ſadame meie au,
Sulle ſe Iſſale ja Pojjale ja Pühha Wai-
mule, nüid ja iggaweſte, ja iggaweſſe
ajjani.

Ror: Amen.

Preeſter: Lähkem wälja rahhuga.

Ror: Iſſanda nimmel.

Diafon: Pallugem Iſſandat.

Ror: Iſſand, eida armu.

Palwe amboni (föрге paiga) tagga,
Pöwwaſte:

Iſſand, keſ Sa önniſtad neid, keſ
Sind önniſtawwad, ja pühhiſed neid,
keſ So peale lootwad, lunnasta Dmma
rahwaſt, ja önniſta Dmma pärrißoſſa;

oia omma Kerriku rohkuſt, pühhitſe neid,
 keſ So majja ſurust armastawwad; üllenda
 neid So Jummalikku wäega, ja ärra jätta
 meid mahha, keſ meie So peale lotamme;
 anna rahhu So ilmale, So Kerrikuttele,
 Preeſtritelle, ſe wagga **Iſſeballz-
 ſeiza** meie ſure **Iſſanda** kõige Wenne
 rigi **Kezerz Nkolas Pawlowz-
 Tſehze, Lemma** ſõa wäele ja kõige
 So rahwalle; ſeſt igga ea and ja igga
 täielinne warra tulleb üllewelt Sinnu ſe
 walguſſe Iſſa kääſt, ja Sulle ſadame
 meie au, tännu ja kummarduſt, Sinnu
 ſe Iſſale ja Pojjale ja Pühha Waimule,
 nüid ja iggaweſte, ja iggaweſſe ajjani.

Kor: Amen.

Siis: Iſſanda nimmi olgu . . . **kolm**
forda, ja pſalm 33 (34): Ma õnniſtan

Jesandad. Kui sedda palwet üteldakse, seisab Diafon parremal pool Jesanda Kristusse kujukse ees, oides omma horarioni käs, ja kummardes pead punni palwe otsani. Kui se lõppetud on, lähheb Preester pühha ukse läbbi, ja minnes ettepanemisse jure, ütleb ta sedda palwet:

Palwe, mis üteldakse, kui pühha andid süiakse:

D Kristus meie Jummal, Kes Sa Jffe se säedusse ja se Prohwetite täiendus elled, Kes Sa kõiki Jesa oolt täitsid, täida meie süddamid rõmu ja rõmustellemissegga, ikka, nüid ja iggaweste, ja iggawesse ajjani.

Diafon, minnes läbbi põhjapoolse ukse, sööb pühha andid irmuga ja kõige kindla lotussega. Preester, wälja tulles, annab rahwalle sedda antidori (wastusannet).

Pärrast psalmi lõppetust ja wästusande
wäljajaggawist ütleb ta:

Jesanda õnnistus teie peale, Lemma
eldusse ja innimesse armu läbbi, ikka, nüid
ja iggaweste, ja iggawesse ajjani.

Kor: Amen.

Preester: Au Sulle, Kristus Jummal,
Sa meie lotus, au Sulle.

Kor: Au, nõnda nüid... **J**esand,
eida armu, **Kolm korda.**

Õnnista.

Preester: Kristus meie tõssine Jummal
eidab armu meie peale ja lunnastab meid
Dinna pühha Emma, (**i. n. e.**) meie
pühha Issa Konstantinopoli Üllemapiis-
kopi Johannesse Kuldsu, **ja selle Pühha**
palwete pärrast, selle pääw on, ja kõige
Pühhade palwete pärrast, sest Lemma on

önnis ja innimeffe Armastajja.

Kor úiab palju aastid **KEZEKZE.**
Ja Preester, minnes pühha altari jure,
panneb pühha ridid árra, útteldes:

Muid lassed Sa, o Jeesand, Damma
sullast árra minna . . . **Se** kolmkord
Pühha. **Ja** párrast Jéssa meie . . .

Árralaskmisse tropar, 8 cáal.

So su önnistus, paistes kui tulle wal-
gus, walgustas kóiki ilma, andis ilmale
ilmrahkata warra, náidass meie sedda
allandusse förgust; agga öppetattes meid
so sönnaga, o Jéssa Johannes Kuldsu, pallu
Kristust Jummalat, sedda Sónna, meie
ingessid lunnastatta. **Áu . . ., Kondaf *),**

6 cáal. Úhhelinne: Meie párrast . . .

Ja said taewast Jummalikku önnistust,

*) Kondaf on úks weike ridulaul Úhhe Pühha auts.

ja õppetassid kõiki omma suga, ühte Summalat Kolmainusse sees kummardamma, o kõige õntsam, wagga Johannes Kuldsu, kõlblikkult kida meie sind, sest sinna olled meie õppetajja, kes sa meile Summalikku asju ilmutassid.

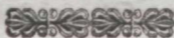
Nõnda nüid . . , palwe Jummalale Emmale :

Sa auwäärt Kristi-rahwa eestseisus ja kindel eestkostus Loja ees, ärra põlga mitte meie pattuste palwe eält, waid tõtta, kui õnnis, meile, kes meie sind truult appi üiame; rutta meie palwe peale, ja kule meie pallumist, kes sa iggaweste nende eest seisad, o Jummalale Emma, kes sind kiitwad.

Oh! kui sa tahhad, siis ütle ka sedda päwa troparit, Issand, eida armu, Paaksteistkummend korda. Kes sa Pühham

olled, kui . . . Au . . . Nõnda nüid . . .
 ja siis teeb ta ärralaskmist kui Diaakon neid
 pühha andid sõõb kõige ettevatamissaga et
 ühtegi, ka sest kõige wähhemastki rasukessest,
 mahha ei kukku ehk ülle ei jä, wallades wina ja
 wet pühha karrika sisse, ja kui ta on sõnud, ja
 kâsnaga kõiki mârghust ärra kuiwatannud, siis
 panneb ta neid pühha riistu, neid kokku kõites,
 ühte omma kohha peale, üteldes: Nüid
 lassed Sa, o Isfand, Dmma sullast ärra
 minna . . . i. n. e., kui Preestergi; ja pes-
 seb kâssi ärra ommas paigas ja kumardab
 ühtlasi Preestriga, tewad ärralaskmist, ja,
 tännades Zummalat kõige eest, lähwad nem-
 mad ärra.

Pühha Johannesse Kuldsu Zummala-
 tenistusse säedusse ots.

Palwed pãrrast pũhha õhtu sõma = aega.

Kui sa nende elluloja salla = andete õnt-
sad ossa saad, siis laula kohhe, tanna
wahwaste ja üttele pallawalt kõigest ingest
Jummalalle :

Au Sulle, o Jummal, au Sulle, o Jum-
mal, au Sulle, o Jummal.

Siis sedda tãnnu palwet :

Ma tãnnan Sind, o Jõsand mo Jum-
mal, et Sa mind pattust mitte ärra ei
põllanud, waid mind So pũhha = uste ossa-
liffeks sada kõlbliffuks teggid. Ma tãn-
nan Sind, et Sa mind kõlwatummad So
pũhha ja taewaliffu andetest ossa wõtta
lastfid. Anna siis, o Jõsand innimesse

Armastajja, Kes Sa meie pärrast surrid
 ja üllestöüsid, ja meile neid irmsid ja
 ellulojid Salla-uisi andsid, meie ingede ja
 ihhude önnistussüks ja pühhitsussüks, et se
 ka mulle seks ollema saaks, mo inge ja
 mo ihhu parrandussüks, föige wastulikku
 ärra-ajjamissüks, mo süddame silma wal-
 gustussüks, mo waimu wäe rahhuks, üh-
 heks äbbita ussüks, ilmsilmakirjata armuks,
 tarkusse täiendussüks, Sinnu kässude pid-
 damissüks, So Jummalikku eldusse kinni-
 tussüks, ja Sinnu Rigi samissüks, et ma
 nõnda, So pühha-üste läbbi üllestöpetud,
 ikka So eldust mele tulletan, ja ial mulle
 endalle ei ella, waid Sulle, meie Wallite-
 sejjale ja eateggijalle, ja nõnda, kui ma
 sellest ellust ärra lähhen ühhe iggawesse
 ellu lotussëga, iggawest rahhu saan, kos

allatiline pühitsejate eäl, ja ilmotsatunende ärdus, kes So palle ilmüllesräkimatta öntsust näewad; sest Sinna olled se öige ihhaldus, ja nende ilmüllesräkimatta rõöm, kes Sind armastawwad, o Kristus meie Jummal, ja Sind laulab igga loom iggawesse ajjani.

Eure Wasfill teine palwe.

Iesand Kristus Jummal, Sa iggawesse aegade Kunningas ja köikide Kaasloja, ma tännan Sind köige se eldusse cest, mis Sa mulle andsid, ja So falli ja elluloja Salla-uste ossa cest; ma pallun Sind siis, Sa Önnis, ja innimesse Armastajja, via mind So kaitsemisse ja So tiwa warju al, ja anna mulle, puhta süddame tunnistussenga kunnimö wiimse inge pühka-

misseni kõlblikult So pühha:ustest ossa sada, mo pattude andeksandmisses ja iggawesses ellus. Sest Sinna olled se ellu leib, se pühha:usse allikas, se eldusse andja, ja Sulle sadame meie au ühtlaisi So Jēsa ja So Pühha Waimuga, nüid ja iggaweste, ja iggawesse ajjani, amen.

Ümberpanneminne werfide järrele, 3. . .

Kes Sa mulle Dmna Jhhu tahtmissēga toiduks andsid, Lulli olled, ja kõiki kõlwa-tummad põlletad, ärra põlleta mind mitte ärra, mo Loja; waid tulle ennam mo liikmette, kõige mo liikmette jatkude, mo sissikonna, mo süddame sisse; põlleta kõige mo pattude ohhaid ärra, puhasta mo inge, walgusta mo mõistust; finnita mo mõttid ühtlaisi mo lufondidegga; walgusta

mo wiit meelt; naela mind opis So irmu
 fũlge; katta, ilka kaitstes, oia ja katta
 mind igga inge-uffawa te-u ja sũnna eest,
 puhhasta ja pesse ja ehita mind; par-
 randa, targusta ja walgusta mind; nãita
 mulle So ainsa Waimu ellumajja, ja ei
 ial se pattu ellumajja, et mo eest, kui
 Sinnu kotta eest, pãrrast Salla-uste offa-
 samisse kãimist kui tulle eest igga kurja-
 teggija, igga kimmalus pũggeneks. Eest-
 pallujiks toon ma Sulle kũiki pũhha ja
 neid ilmihhuta jãrgmiste Ulemid, Sinnu
 Eelkãiat, neid tarli Apostilissid, ja nende
 jure Sinnu pattuta, puhhast Emma, kelle
 palwete lãbbi, mo elde Kristus, ka mind
 sedda ilma last wastu wõtta ja mind So
 sullaseks te. Sest Sinna olled meie in-
 gede walgustus, ja ainus õn, ja walgus,

ja Sulle sadame meie kõik surelikkult, kui
 Jummalalle ja Wallitsejiale, au igga
 pääwa peale.

Õis teine palwe :

So pühha Jhhu, o Issand Jesus Kris-
 tus meie Jummal, sagu mulle iggawessels
 elluks, ja So kallis Berri mulle pattude an-
 deksandmissels; ja tulgu mulle se tännu
 rõmuks, terwissels ja rõmustellemissels,
 ja te mind pattust ka So irmsa teise
 tullemisse peale kõlblikuks, seista So au
 parremal pool, So puhta Emma ja kõige
 Pühhade palwete pärrast.

Õis teine palwe Pühha Jummalale Emmale :

Kõige puhtam Wallitseija Jummal
 Emma, Sa minnu pimmeda inge walguš,

minnu lotus, faitsus, warjupaik, troost
 ja rööm; ma tannan Sind, et Sa mind
 kõlwatummad So Poija puhta Ihu ja
 kalli Berre ossawõtjaks sada lastsid. Sinna,
 Kes Sa sedda õiget walgust sünnitassid,
 walgusta mo süddame waimulikku silma;
 Kes Sa sedda iggawesse ellu allikat sünnitassid,
 te mind ellawaks, kes ma pattudest
 surmatud ollen; Sa armulisse Sum-
 mala armu eldusse toja Emma, eida armu
 mo peale, ja anna mulle allandust ja alle-
 dust mo süddamesse, ja maddalust mo
 mele, ja ülesõdikamist mo mõttete wangis;
 ja te mind kõlblikuks, funni mo wiimse
 inge puhkamisseni ilmuttamõdistimatta So
 pühha Salla:uste walgustust sada, mo
 inge ja mo ihu parrandusselks; ja anna
 mulle pattude kahhetsemisse ja tunnistusse

pissarid, Sind laulta ja austatta kõik mo
 ellu pääwad; sest Sinna olled õnnis ja
 austud iggawesse ajiani, amen.

Pühha Sallauste ossasamise ots.

...
 ...
 ...

Mõnned tähhendused.

Et trükki kojja des weel täeliste ma fele
 tähhede eest murretsettud ei olle, teeb se süis
 kirjale mõnda pudust. Mõnda peaks nende sõn-
 nade sees, kos m, n ja mõnned muud kahheford-
 sed tähhed kokku sullawad, sulla tähtede märgid
 ette tullema, kui se sõnna sees : liina ja miina,
 mis opis teine affi on, kui linna (ВЪ ГОРОДЪ)
 ja minna (МІНН); agga neidsuggusid tähtessid
 ehk ei olnud wiljant, et olleks ette lõnud selle
 ulga jures, mis tarwis olli, ehk ei olnud ka

neid suggugi. Mõnda samma pudulinne on
 ka se kirjutus tähtede parrast mõnne mu sõnna
 sees. Parrem on siis ka kirjutatta: Põjjas,
 sündinnud, ülles, parriss, tarwiss, Taewa-riik,
 Jünger, pattussid, Emma i. n. e., kui: Põjas,
 sündinud, ülles, parris, tarwis, taewa riik,
 jünger, patte, Emmad, mis trükki efsimisse
 parrast seisma jäid. Loe siis ka weel

I. Katekismusse sees:

leht 6, ridda 15, õiglassed, mitte õiglassed,
 — 15, — 10, Ugüptusse, mitte Ugüptusse,
 — 29, — 10, õnnistud on, mitte õnnistut
 olgu,
 — 38, — 3, Rõigewäggewam, mitte Rõige-
 üllespiddaja,
 — — — 7, aegi, mitte aegu,
 — — — 10, Põik lodud on, mitte Põik on,

leht 38, ridda 10, Meie innimeste parrast, mitte
 Meie parrast innimenne,
 — — — 22, Jesanda se Elluloja, mitte Jes-
 anda Elluloja,
 — — — 24, Kes Prohwetite läbbi räkinnud
 on, mitte Kes prohwetidest ette-
 kuletud on,
 ja nõnda loe ka kõiki sedda Ussu eenkirja 40 leht-
 hest kurni 46 lehheni.

II se lühhifesse Palwe ramatu sees:

leht 4, ridda 5, leiba, mitte leibe,
 — 21, — 26, ommifugi, mitte omnifugi,
 — 57, — 2 alt, Wiefümmus, mitte Wie-
 fümmandus,
 — 64, — 1 Kerriku, mitte Kirriku,
 — 64, — 8 püidjid, mitte püidjid,
 — 75, — 1 alt, Müras, o Pühha, mitte
 Salwi sees, o Pühha,
 ja nõnda ka leht 84, ridda 16.

III Zummala-tenistusse säedusse sees :

- leht 2, ridda 8, Oberъ - Секретаръ, mitte
 Oberъ - Секретаръ,
 — 27, külje peal, olgu se 2 must, mitte punnane,
 — 30, külje peal, olgu se 4 punnane, mitte must,
 — 31, külje peal, kустuta 3 ärra.
 — 32, ridda 4, loe : surewürsti, mitte : sure-
 würst,
 — 115, ridda 2, loe : söge, mitte : söge.
-

171

Register ehk juhatajia se Zummala-
tenistusse ramatu sees:

- 1) Pühha ja Zummalikku Liturgi (Zummala-
tenistusse) säedus . . . 7 lehhe pole peal.
 - 2) Johannes Kuldse Zummala-tenistus . 46
 - 3) Palwed parrast pühha õhtu sõma-aega 160
 - 4) Mõnned tähendused 168
-

